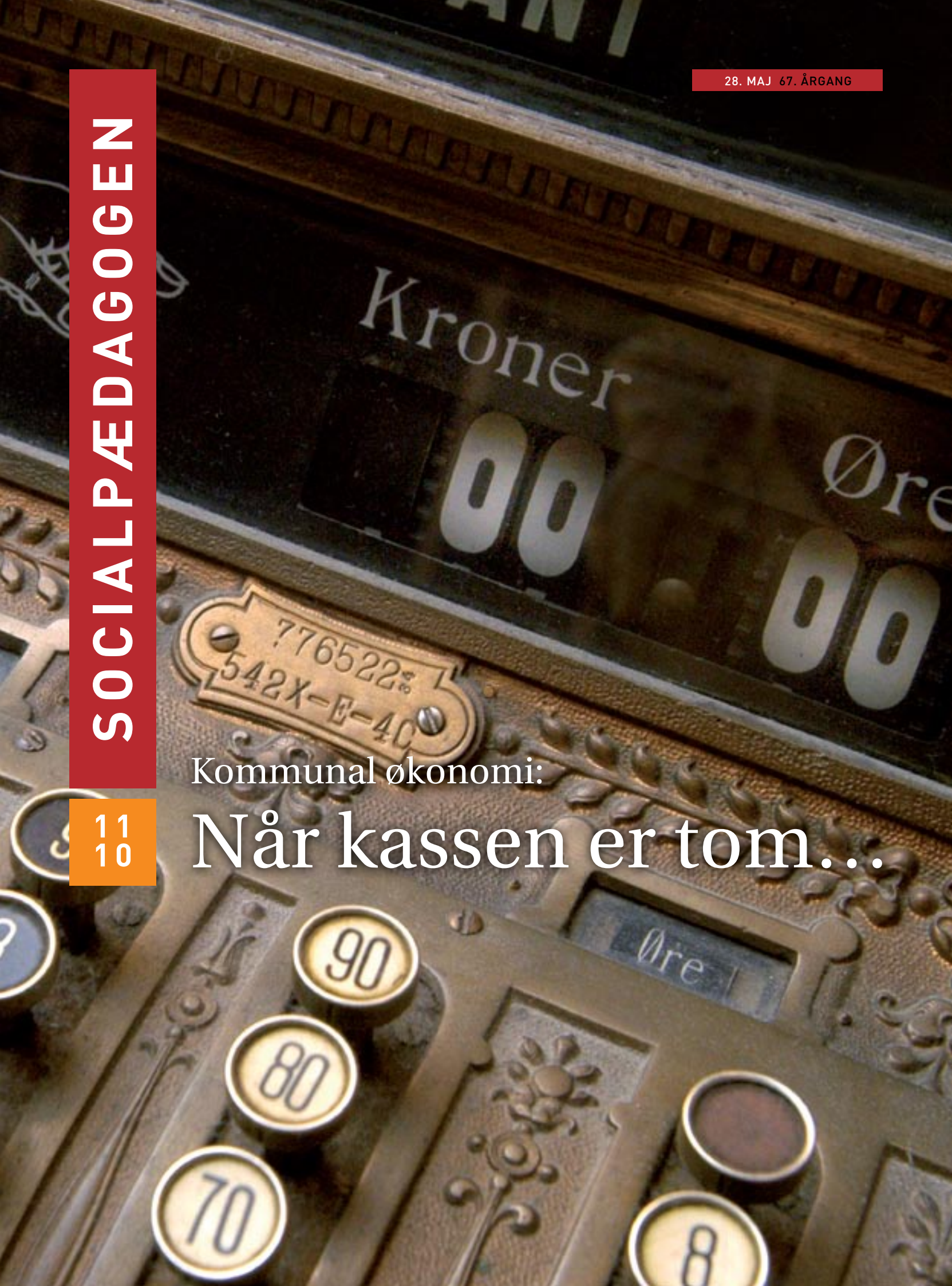

Kommunal økonomi:

Når kassen er tom...

11
101

11/2010

28. MAJ

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende
Forbundsformand
Kirsten Nissen

Redaktion

Jens Nielsen (redaktør)
Kurt Ladefoged
Lone Marie Pedersen
Maria Rørbæk

Layout

Steven Leweson

Stillingsannoncer

Lene Jensen, Datagraf Auning AS,
Energivej 75, 8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk

Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nødvendigvis
udtryk for redaktionens eller
organisationens mening.
Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler i Socialpædagogen
kan desuden findes i arkivet på
www.socialpaedagogen.dk

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
Telefax: 7248 6001
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Abonnement

Abonnementspris 2010:
877,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 39,00 kr. + porto

Tryk og produktion

Datagraf Auning AS

Oplag

42.518 i perioden
1.7.08-30.06.09

Redaktionen af 11/10
er afsluttet den 20.05.2010.

Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer til 12/10,
der udkommer den 11. juni, er
mandag den 31. maj kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til
13/10 er den 14. juni kl. 12.
For tekstsideannoncer er deadline
til 13/10 onsdag den 9. juni.

Forside:

Finn Heidelberg / Polfoto

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

Der er ingen nemme snuptagsløsninger på den økonomiske krise,
vi står midt i. Vi er alle nødt til at gøre en indsats

En fair løsning på krisen – ja tak!

Af Kirsten Nissen
Forbundsformand

FOTO: VIBEKE TOFT

For kort tiden siden kom S og SF med et fælles udspil til, hvordan vi møder og klarer den økonomiske krise. En konstruktiv og konkret pakke fuld af forslag.

De to partier lægger i deres forslag, som de kalder Fair Løsning, op til, at vi skal arbejde os ud af krisen. Og ikke spare os ud af krisen, sådan som regeringen lægger op til. Det synes jeg er sund logik. Det kræver jo bare et hastigt blik på kommunerne og deres virkelighed lige nu for at overbevise sig om, hvad regeringens spareplan har af konsekvenser. Som det er lige nu, er kommunerne godt på vej til at udhule den velfærd, vi har brugt årtier på at opbygge. På det store fællesmøde i Fredericia den 20. maj valgte vi sammen med 10 andre forbund at vise vores bekymring for og vrede over konsekvenserne af regeringens nulvækst-strategi og bebudede nedskæringer. Så vi er enige med de to partier i, at vejen ud af krisen går via en aktiv, fælles indsats og ikke ved at udsulte velfærdsområderne med hovedløse nedskæringer.

S og SF lægger op til, at kommunerne skal have løst deres økonomiske spændetrøje: Kommunekassernes skal tilføres 12 milliarder kroner, og samtidig skal det grundlæggende serviceniveau sikres, og der skal være fuld finansiering af alle nye velfærdsinitiativer fra Folketinget. Til gengæld skal kommunerne gennemføre regelforenklinger og afbureaukratisering. S og SF vil sætte gang i hjulene ved at fremrykke offentlige investeringer for 5 milliarder kroner i 2010 og 10 milliarder i 2011. Vi har længe peget på, at der er et betydeligt efterslæb på de offentlige investeringer, og at det derfor vil give god mening at sætte hænder i gang på det område. Vores botilbudssundersøgelse viser jo med al ønskelig tydelighed, at det i hvert fald er et område med plads til forbedringer.

Regeringspartierne var ikke sene til at kritisere Fair Løsning. 'Hvor skal alle pengene komme fra', spurgte de. Men det begavede ved forslaget fra oppositionen er netop, at der er tænkt på den langsigtede holdbarhed. Som S og SF skriver i indledningen, så skal vi alle være indstillet på at være med til at løfte opgaven med at få os gennem den økonomiske krise. De lægger op til, at vi alle skal arbejde en time mere om ugen – eller 12 minutter om dagen. Det er et fornuftigt og fremadrettet forslag, der sammen med de andre forslag i Fair Løsning skal skaffe de mellem 40 og 45 nødvendige milliarder til den slunkne danske statskasse. Forslaget om en forøgelse af arbejdstiden skal naturligvis ske efter forhandlinger med fagbevægelsen. For at sikre holdbarheden vil partierne indkalde til en treparts-drøftelse af udfordringerne. Det har tidligere vist sig som en god og stabil løsning – og det vil det også i dette tilfælde, tror jeg.

Der er ingen nemme snuptagsløsninger på den økonomiske krise, vi står midt i. Vi er alle nødt til at gøre en indsats. Og med oppositionens ansvarlige og fremadrettede forslag som vejviser er vi godt på vej. Fagbevægelsen er blevet hørt, og har sagt ja tak til fair løsninger.

INDHOLD

FOTO: FINN HEIDELBERG / POLIFOTO

04 STORMØDE
De vil holde sammen på Danmark

06 KOMMUNAL ØKONOMI
Hvor der handles, der spares?

FOTO: VIBEKE TOFT

12 TIDLIGERE ANBRAGTE
Anbragt som barn. Socialpædagog som voksen. Johannes Elbæk har brugt mange ressourcer på at arbejde med sig selv og de omsorgssvigt, han oplevede som barn. I dag har han styr på den professionelle side af livet – privat har han stadig et stykke vej at gå.

12 Op på hesten

16 OK 2011
Det kan godt være, at der ikke er de store lønsummer at komme efter, når forhandlingerne om OK11 går i gang – men der er masser af debatlyst om alle de andre elementer i overenskomsterne. Vi rapporterer fra et af forbundets regionale TR-møder, hvor idelisten var ganske lang, og fra et fælles møde med BUPL, hvor det var PFF-overenskomsten, der var i fokus.

08 KOMMUNAL ØKONOMI

Talkrigen har raset op til forhandlingerne mellem regeringen og kommunerne om de kommende års økonomi. Nulvækst, siger regeringen, mens kommunerne allerede nu har store problemer med at få tingene til at hænge sammen. Og det socialpædagogiske område får en stor del af skylden for miseren. I et forsøg på at dæmme op for udgifterne træder en ny lovgivning om handle- og betalingskommuner nu i kraft, men organisationer og fagforbund adværer, og de socialpædagogiske ledere har svært ved at se den store fidus, viser ny undersøgelse.

08 Når kassen er tom...

16 I er da vilde med at diskutere tillæg

19 Jo stærkere vi løber, jo finere ser det ud

23 DILEMMA
Hjælp mig: Mine kollegaer gør det for ringe

24 FAMILIEPLEJERE
Familieplejere på Bornholm ikke opsagt alligevel

25 STUDERENDE
Kære pædagoger

26 EFTERLØN
Fortsat stor opbakning til efterlønnen

26 QUIZ
Den heldige vinder er...

27 BØGER

28 SYNSPUNKT
Anerkendelsens tyranni – Når en overdosis sundt bliver usundt

31 SYNSPUNKT
Dyr løsning kan på sigt være den billigste

STORMØDE

De vil holde sammen på Danmark

Der var rødt af faner og grønt af menneskers håb, da mere end 3.500 tillidsfolk var samlet til stormøde i Fredericia

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Gennem det gule mælkebøtteland og det lysegule rapslund styrede busser, biler og tog mod Messecenter Fredericia torsdag morgen.

Frem tonede flere kulører. Der blev rødt af faner og grønt af menneskers håb, og det var næsten som om, det var 1. maj. Men det havde det jo lige været, og heldigvis kommer der en ny til næste år igen.

At regeringen derimod er *so last year* var der absolut ingen tvivl om blandt de 3.500 mennesker med t-shirts i alskens farver og med alskens slogans, der var til at forstå. 'Hold sammen på Danmark' hed det store tillidsmandsmøde. 'Vi vælger velfærden' sagde 11 forbund til hinanden, og det gav genlyd i Messecenter Fredericia, da deres mange medlemmer, der repræsenterede mange, mange flere medlemmer svarede 'JA'.

FOA-formand Dennis Kristensen sagde på vegne af LO-forbundene, at de fleste danskere hellere vil sikre velfærden end have skattelettelser og gjorde den klappende forsamling opmærksom på, at det var danskerne, der blev klappet for:

– Sådan har danskerne det altså, og det må Christiansborg rette ind efter. For det vil tage mindst ti år at rette op til 2007-2008 niveau, hvis de her planlagte besparelser gennemføres. Det må ikke ske, sagde Dennis Kristensen.

Og lærernes formand, Anders Bondo Christensen, der talte på vegne af FTF-forbundene, angav også retningen:

– Danmark skal investere sig ud af krisen i stedet for at afvikle den offentlige sektor.

Socialpædagogerne var repræsenteret på stormødet af 300 TR'er og kredsrepræsentanter samt Forrentningsudvalget. Vi fangede fem af dem:

Jan Vestergaard, Døgncentret for Børn og Unge, er fællestillidsrepræsentant i Esbjerg Kommune, og han udtrykte håb om, at Hold sammen på Danmark-initiativet kan påvirke det politiske billede:

– Det er vigtigt at vise flaget. Vores problemer ude i kommunerne skyldes jo ikke lokalpolitik, men Christiansborg. Vi skal have en ny regering og have lagt linjen om til en tænkning uden skattestop. Jeg håber det her møde har effekt. Vi er 3.500 her, det må da kunne råbe politikerne op og få nogle i befolkningen til at flytte deres stemmer, sagde han.

Mona Ladegaard, tillidsrepræsentant på Specialbørnehjemmet i Støvring, pegede på de aktuelle forhandlinger om kommunernes økonomi som begrundelsen for at bakke op om initiativet:

– Jeg er her på grund af regeringens udspil i forhold til forhandlingerne om økonomi med kommunerne. Jeg er bange for, at det kommer

Vores problemer ude i kommunerne skyldes jo ikke lokalpolitik, men Christiansborg

Jan Vestergaard

Hvis vi bare bliver hjemme, så tror Løkke jo, at det finder vi os nok i. Så ja: Jeg protesterer

Mona Ladegaard

Jeg håber, at det her møde betyder en masse positive udmeldinger om, hvad vi til dagligt gør for velfærden som ansatte i det danske fællesskab. Der er så klart et alternativ til den regering

Tue Ærsøe

Vi er her på grund af de forringelser, der går ud over vores beboere og vores velfærd. Vi ser det som regeringens ansvar, at der ikke følger ressourcer med ud til kommunernes opgaver

Christina Olsen og Majken Rasmussen

til at gå ud over de mest sårbare. Vi er jo allerede i den grad købmænd ude på institutionerne, og kommunerne har ikke råd. Skal vi så bare sænke niveauet. Nej, problemet ligger et andet sted. Jeg håber, det her møde hjælper, når vi er så mange. For hvis vi bare bliver hjemme, så tror Løkke jo, at det finder vi os nok i. Så ja: Jeg protesterer, erklærede hun.

Tue Ærsøe, fællestillidsrepræsentant i Ringsted Kommune, understregede behovet for et alternativ til den nuværende regerings politik:

– Jeg støtter tiltaget 'Hold sammen på Danmark'. Det nytter ikke noget med offentlige nedskæringer. Der er prioriteret forkert med skattelettelser til de rigeste. Det er regeringens valg. De vil have en minimalstat, men det tager lang tid for dem at få den igennem via salamtaktikken. Jeg håber, at det her møde betyder en masse positive udmeldinger om, hvad vi til dagligt gør for velfærden som ansatte i det danske fællesskab.

Der er så klart et alternativ til den regering, sagde Tue Ærsøe.

De to kolleger Christina Olsen og Majken Rasmussen fra Bofamiko, der er et bofællesskab for udviklingshæmmede i Fåborg-Midtfyn Kommune mente også, at regeringen har hele ansvaret for, at presset i hverdagen er så stort – for både borgere og medarbejdere:

– Vi er her på grund af de forringelser, der går ud over vores beboere og vores velfærd. Vi vil gerne vise vores utilfredshed ved at møde op. Vi ser det som regeringens ansvar, at der ikke følger ressourcer med ud til kommunernes opgaver. Hos os har vi sat kolleger ned i tid. Den pædagogiske spisetræning ryger nu. Vikarbudgettet er så stramt, at vi tit er alene på arbejde og ikke synes, vi kan være syge. Vi tager ikke på koloni eller ferie mere. Jo, vores mål er at vælte regeringen i dag. Intet mindre! ■

Læs mere på www.sl.dk/stormøde

KOMMUNAL ØKONOMI

Hvor der handles, der spares?

Fremover har betalingskommunen det sidste ord, når det gælder ydelser og tilbud til mellem 12.000 og 13.000 voksne handicappede – hvad enten de bor i nabokommunen eller hundreder af kilometer væk. Men hvem gavner det? Handicaporganisationerne og de pårørende er stærkt kritiske, og de socialpædagogiske ledere er heller ikke overbeviste om det indlysende ved de nye regler

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Der er problemer i den nuværende ordning, men det nye forslag er uetisk og administrativt umuligt eller i bedst fald meget problematisk

Herlev ved København ligger et af de måske mere ekstreme eksempler: Skovgården er et botilbud for 24 udviklingshæmmede. Kun en af beboerne kommer oprindeligt fra Herlev – de resterende kommer fra andre kommuner.

I mange år – siden Serviceloven trådte i kraft i 1998 – har det ikke betydet noget. Det har været Herlev Kommunes sagsbehandlere, der havde kontakten til både beboere og pårørende og som tildelte bevillinger til en beboer.

Men hvad nu hvis en beboer – lad os kalde ham Jens – oprindeligt kom fra Tårnby Kommune? Ja, så er det Tårnby, der betaler for de ydelser, Herlevs sagsbehandler tildeler. Og tænker sagsbehandleren måske på Tårnbys budgetter, når Jens får tildelt den ene eller anden ydelse? Kunne det tænkes, at der kunne opnås større rimelighed i tildelingen, hvis det var den kommune, der betaler, der også bestemte? Kunne det tænkes, at nogle handlekommuner var lidt for *large* over for beboerne på et sted som Skovgården, når de nu ikke selv skulle betale? Ingen penge er jo lettere at bruge end dem, der ikke er ens egne...

Det synes at være tanken bag lovforslag nr. 169, der i sidste uge blev vedtaget i Folketinget. Det går helt enkelt sagt ud på, at det er betalingskommunen, der nu får handleretten – og altså skal bestemme om Jens fra det tænkte eksempel skal have denne eller hin ydelse. Det handler helt konkret om personlig hjælp, omsorg, pleje,

økonomiske tilskud, misbrugsbehandling, aktivitets- og samværstilbud, feriemuligheder, bolig og hjælpemidler.

Som et lille mærkværdigt tvist omfatter de nye regler kun bestemmelserne i Serviceloven – de gælder ikke, når det handler om job og uddannelse: Alt det, der handler om arbejds- og uddannelsesinitiativer samt førtidspension, hører fortsat under bo-kommunen.

Den handicappede borgere har altså reelt to indgange, når det handler om den ene liv, hun eller han lever.

Forslaget har sit udspring i økonomiforhandlingerne mellem regeringen og kommunerne i maj-juni 2009. Her var parterne enige om, at der skal gøres noget for at dæmme op for de stigende udgifter på det specialiserede sociale område. Regeringen endte med at love, at man i indeværende folketingsår ville fremsætte et forslag, der skulle give den betalende kommune kontrollen over udgifterne til 'sine' borgere tilbage.

To bliver til 20

Tilbage til Skovgården. Her sendte forældre og pårørende for en måned siden et brev til Folketingets Socialudvalg. De gør opmærksom på det faktum, at 23 af 24 beboere nu skal skifte sagsbehandler, og at det vil betyde, at 'vores botilbud vil få et meget uens serviceniveau blandt beboerne alt efter hvad de enkelte 24 betalingskommuner mener, de har penge til'.

'Det er et meget stort tilbageskridt i forhold til tingenes tilstand i dag', konkluderer de pårørende.

Helt konkret betyder det, at botilbuddet går fra at have to lokale sagsbehandlere, der i dag kender både beboere, personale og stedet, og som deltager i handleplan-møder sammen med beboerne, til at have 20 sagsbehandlere.

'Selvom vi her taler om kommuner inden for Region Hovedstaden, kan vi frygte, at der vil blive tale om computerstyret sagsbehandling', skriver de pårørende til Socialudvalget.

Et år de værste i 20 år

Samme frygt nærer Sytten Kristensen, formand for Landsforeningen LEV:

– Det bliver via computer og telefon, for jeg forestiller mig ikke, at sagsbehandlerne giver sig til

at rejse på kryds og tværs af landet for at lære de handicappede og deres behov at kende, siger hun til Jyllands-Posten – og tilføjer, at selvom der ikke står 'besparelse' som overskrift på lovforslaget, så ligger det lige for:

– Der skal strammes, og det er jo også lettere, hvis man sidder langt væk og ikke kender hverken den konkrete institution eller den handicappede, siger hun.

Endnu skarpere var formanden for Danske Handicaporganisationer, Stig Langvad, da Ugebrevet Mandag Morgen i april bad ham om at vurdere det, der på det tidspunkt kun var et lovforslag:

– Det er et af de værste, jeg har set i de over 20 år, jeg har beskæftiget mig med socialpolitik. Man kaster 13.000 mennesker med handicap ud i en tilværelse uden sikkerhedsnet. Jeg vil kæmpe til sidste blodstråbe for at få regeringen til at trække lovforslaget tilbage, sagde Stig Langvad til ugebrevet.

Skeptiske og delte ledere

Men vedtaget blev forslaget, og nu står de socialpædagogiske ledere med en ny en af den slags, der på nydansk kaldes en 'udfordring'.

I en ny undersøgelse blandt de socialpædagogiske ledere tegner der sig et blandet billede af forventningerne til de nye regler. Men overbeviste om deres herligheder er lederne generelt ikke.

Lederne, der i denne del af undersøgelsen 'repræsenterer' 4.565 beboere fra andre kommuner end hjemkommunen, tror ikke meget på, at de nye regler vil forbedre serviceniveauet: Det mener kun 3 procent, de vil gøre. 44 procent mener, det vil forblive uændret, 18 er usikre på udfaldet, mens hele 35 procent mener, det vil føre til et lavere serviceniveau.

Måske hænger forestillingen om det fremtidige serviceniveau sammen med forventningen til de administrative opgaver: Kun 6 procent forventer mindre administration, 34 procent uændrede opgavebyrde, mens hele 47 procent regner med større administrativt arbejde, når der skal holdes styr på et langt større antal kommuner og sagsbehandlere.

Når man spørger til et af de centrale anklagepunkter fra for eksempel pårørendeorganisationerne – det opsplittede serviceniveau på den enkelte institution – så er de socialpædagogiske ledere skeptiske: 11 procent regner med et mere homogent serviceniveau. 41 procent regner med uændrede forhold. 30 procent frygter en spredning af serviceniveauet, mens hele 18 procent – næsten hver femte – ikke kan gennemskue, hvad de nye regler kommer til at betyde.

Dybt bekymrende

Hos Socialpædagogerne er formand Kirsten Nissen forstemt over de nye regler:

– Det er dybt bekymrende. Lovforslaget afspejler en mistillid, som kun alt for tydeligt viser, hvor trængte kommunerne er. Hvor mange eksempler på overdrevne ydelser til handicappede kan man måske fremvise? Hvilke kommuner kan stå frem og sige, at handlekommunen har skaltet og valtet med deres penge uden at tænke på det rimelige, spørger hun.

De nye regler svækker den enkelte handicappedes retssikkerhed, er på kant med handicapkonventionens definitioner af selvbestemmelse – og de er helt i strid med nærhedsprincippet og ideen om, at borgerne kun skal have én indgang til velfærdssystemet.

– Jeg synes, det er trist, at man kaster så mange mennesker ud i uvished på grund af nogle kommunale mistanker. Lad os dog få undersøgt området til bunds først – lad os få afdækket, om der egentlig er et problem, siger Kirsten Nissen, der peger på, at den nye lov udgør et demokratisk problem:

– Den betyder jo ganske enkelt, at den handicappede borger ved kommunalvalgene ikke engang kan stemme på de politikere, som skal bestemme, hvilke ydelser borgeren må få. Det er da så udemokratisk som noget. ■

Citaterne på disse sider er uddrag af de kommentarer, lederne havde mulighed for at komme med ved siden af spørgeskemaet i undersøgelsen.

Det virker ikke som en god ide – det er nok for bureaukratisk og betalingskommunen har ikke kendskabet til den enkelte handicappede. Den nuværende ordning sikrer dog heller ikke et tilstrækkeligt uafhængigt tilsyn og varetægtelse af den enkelte handicappedes liv og livsudfoldelse. Dette er et svært spørgsmål – hvorledes sikres stærkt kommunikationssvage deres rettigheder – når de kun er overladt til de enkelte pædagogers faglige og etiske kompetencer?

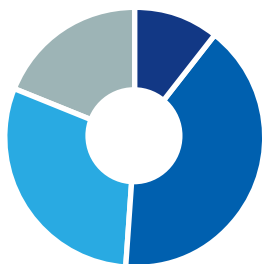
Dybt uheldigt, idet mange kommuner ikke længere har noget kendskab til de borgere, de har haft placeret i anden kommune i mange år. Derudover en stor administrativ byrde idet der skal samarbejdes med mange sagsbehandlere.

Et rigtig dårligt forslag, der vil skabe meget forvirring og mange dårlige følelser blandt medarbejderne. Administrativt ser jeg det som en udfordring at omsætte til praksis.

Det ville gøre mange ting meget nemmere hvis de enkelte kommuner beholder deres borgere, da de så også ville vide, hvad deres penge går til. Det vil give meget mindre administration og frustration for os, da handlekommunerne ind i mellem ikke gider modtage 'vanskelige' beboere fra andre kommuner, og vi så må tage nogle svære slagsmål engang imellem, og der er 'kun' én taber i det, og det er beboerne.

Jeg synes, det er en god idé, at handle- og betalingskommune er den samme. Det gør det lettere at finde ud af, hvem man skal samarbejde med.

Spredning af serviceniveauet på tilbuddet bliver

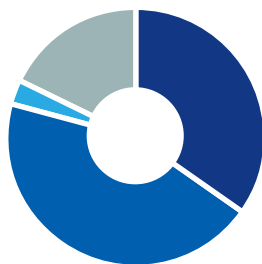
■ Mindre/lavere

■ Uændret

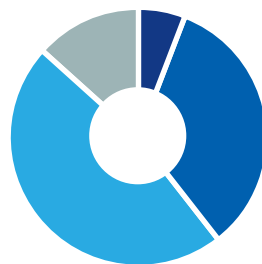
■ Større/højere

■ Ved ikke

Serviceniveauet på tilbuddet bliver

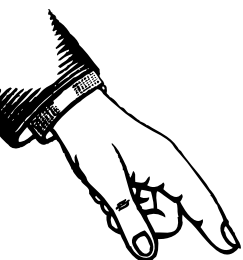
Administrationen på tilbuddet bliver

Undersøgelsen blandt de socialpædagogiske ledere omfatter i alt 522 ledere. Den del af undersøgelsen, der handler om handle-/betalingskommune-reglerne omfatter dog kun 375 ledere.

KOMMUNAL ØKONOMI

Når kassen er tom...

Det er bydende nødvendigt, at finansieringen af det her område bliver ændret, så vi får løftet det ud af den pressede kommunale økonomi

Kirsten Nissen,
forbundsformand

De årlige forhandlinger om den kommunale økonomi er i gang, og baggrunden er dystert: Budgettet for indeværende år er allerede skredet i fire ud af seks kommuner, og regeringen vil have kommunerne til at spare endnu mere i de kommende år. Det socialpædagogiske arbejdsfelt vil være i fokus – og derfor er der i den grad behov for en finansieringsreform, siger Socialpædagogernes formand

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk
Foto: Finn Heidelberg / Polfoto

Vi bringer først en advarsel: Denne artikel handler om den kommunale økonomi. Og det er som bekendt ikke et emne, man i disse år bliver i decideret godt humør af.

Dernæst kan vi gå videre til en smagsprøve: Smag på ordet: smalhals. Og hvis du ikke allerede har gjort det, så må du hellere vænne dig til smagen. Det og andre ord for trange økonomiske tider vil blive sagt en hel del gange i løbet af de næste uger, når regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) forhandler om de kommende års kommunale økonomi. Og ordene vil måske også præge de kommende år: Regeringens oplæg er nulvækst i den kommunale økonomi næste år og besparelser i de to efterfølgende.

Men spørger man ude i kommunerne, ja, så er det allerede smalhals og besparelser, der præger foretagendet.

Forud for de aktuelle forhandlinger har der nemlig tegnet sig et ganske dystert billede:

I 2009 overskred kommunerne de aftalte budgetter med i alt 4,9 milliarder. Der var budgetoverskridelser i 93 ud af 98 kommuner.

I øjeblikket er tre kommuner sat under administration, fordi deres likviditet er for dårlig. Men en lang række kommuner er på vippen, og i 2009 brugte kommunerne 5,2 milliarder af kontantbeholdningen for at få tingene til at hænge sammen. Det betød et fald på 17,3 procent i den kommunale likviditet.

Og medio maj havde en lang række kommuner enten genåbnet hele budgettet eller annonceret besparelser på specialområdet, fordi det allerede var klart for disse kommuner, at den pose penge, der var sat af til 2010, ikke slår til.

Tilbage står et centralt spørgsmål: 'Hvor blev kommunernes milliarder af', som det blev formuleret i en overskrift i et landsdækkende dagblad for nylig.

Og forud for de aktuelle forhandlinger er det selvfølgelig også interessant at spørge: Hvordan reagerer 'hestene', når kassen er tom?

Gøgeungen udklækket

Når man spørger til forklaringerne på, hvor pengene er blevet af, så dukker dele af det socialpædagogiske arbejdsfelt meget hyppigt op som en af de væsentligste årsager til, at kommunerne er så økonomisk pressede.

Og det på trods af, at en ny opgørelse fra Danmarks Statistik viser, at udgifterne på det specialiserede sociale område i 2009 steg mindre end gennemsnittet for serviceområderne samlet set. Her er det først og fremmest ældre- og sundhedsområdet, der trækker kommunerne ned i de røde tal. Se artikelen andetsteds i bladet.

Allerede i juni 2009 gav den daværende formand for KL, Erik Fabrin (V), udgifterne til det specialiserede sociale område skylden: Området er 'en gøgeunge, der skal ud af systemet', før den skubber brede velfærdsydelser som børnepasning, folkeskole og ældrepleje ud af den kommunale rede.

Uomtvisteligt er det, at udgifterne på det specialiserede sociale område er steget. Ifølge KL's

egne tal stiger de i gennemsnit med 1 milliard om året, og de er nu på mere end 40 milliarder om året. Det svarer til 20 procent af kommunernes samlede serviceudgifter.

Tager man gøgeunge-brillerne på, betyder den udvikling – fremskrevet fem år – at kommunerne for eksempel vil bruge flere penge på udsatte børn og unge samt specialundervisning end på hele folkeskoleområdet.

Da kommunerne og regeringen forhandlede de økonomiske rammer sidste år, var parterne derfor enige om, at det måtte der gøres noget ved:

‘Regeringen og KL er enige om, at dette ikke kan fortsætte, og der skal ske en opbremsning i udgiftsudviklingen på området’, hed det i aftaleteksten fra 2009 – der altså blev underskrevet blot et par uger før, Erik Fabrin første gang omtalte området som en gøgeunge.

Derfor lovede regeringen at fremsætte et lovforslag, der skulle sætte den enkelte kommune i stand til bedre at styre sine udgifter til ‘dyre’ enkeltborgere. Det blev til forslaget om handle/betalingskommuner, der er omtalt på de foregående sider i dette blad.

Taksterne stiger!

Men falder snakken på, *hvorfor* udgifterne stiger så drastisk, bliver billedet straks mere komplekst.

Der findes nogle indlysende delfaktorer, der over en længere årrække kan bidrage til de øgede udgifter. Der sker simpelthen ændringer i han-

dicapgrupperne: Flere børn overlever for tidlige fødsler, men får en eller anden form for handicap; flere overlever ulykker, men får for eksempel hjerneskader; handicappede som udviklingshæmmede lever generelt længere; flere unge handicappede flytter tidligere hjemmefra; og så er der flere og flere, der får stillet diagnoser som ADHD og autisme. Med andre ord: Flere og flere borgere får behov for støtte.

Men når man ser på de seneste par års udvikling – årene efter kommunalreformen – er det ud over det øgede antal borgere med støttebehov især takststigninger, der bærer skylden for kommunernes stigende udgifter på det specialiserede sociale område.

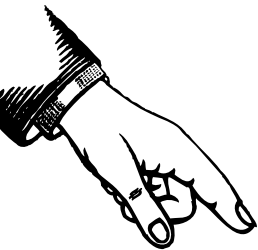
Det viste en undersøgelse, KL selv har lavet: Tre ud af fire kommuner angav stigninger i taksterne i andre kommuner som hovedårsag. Samtidig mente kun 16 procent, at takststigninger i deres egen kommune spillede nogen rolle.

Lige i øjeblikket sidder et udvalg i Socialministeriet og kigger nærmere på baggrunden for takststigningerne, men man kunne jo også spørge dem, der står i spidsen for de enkelte tilbud: Hvad siger de socialpædagogiske ledere om årsagen?

I en ny undersøgelse blandt 522 ledere på det socialpædagogiske område bekræftes det, at taksterne generelt stiger, selvom flere og flere tilbud dog angiver, at de har sat taksterne ned.

Siden 2007 har godt en tredjedel af tilbuddene år for år angivet, at taksterne er blevet sat op. I

Jeg vil ønske, at jeg kunne sige til Jan Trøjborg, at økonomien kørte ligesom i de glade tider, men svaret er nej. Der er ingen nemme penge på det her område

Claus Hjort Frederiksen (V), finansminister

Den samme periode er andelen af tilbud, der har sat prisen ned, steget fra 6 til 23 procent.

Der er ikke den store forskel i takstændringerne på børne- og unge-, voksenhandicap- og udsatteområdet – taksterne stiger lige meget på de tre områder.

Men hvorfor?

Når stigningerne skal forklares, så er det især vanskeligere brugere og større administrative byrder, der bliver angivet som forklaringer.

36,7 procent peger på vanskeligere borgere som årsagen, mens 32,8 procent peger på flere administrationsudgifter som årsagen. Kun 16,4 procent svarer, at det er bedre service, der er skyld i stigningen,

Men samtidig peger en lang række ledere også på, at kommunerne, når de skal gøre regningen op for en plads i for eksempel et botilbud, indregner udgifter til den centrale administration. Det kan være udgifter til et centralt IT-system, indkøbsordninger eller fælles jobannoncer.

Kommunerne er med andre ord, siden de overtog de sociale tilbud fra amterne, blevet

bedre til at indregne flere og flere af deres totale omkostninger, når taksterne skal fastlægges – også centrale omkostninger, som man ikke umiddelbart har noget med det enkelte tilbud at gøre.

Kommunerne har ellers indbyrdes aftalt, hvilke af sådanne udgifter de må lægge ind i taksterne, men i undersøgelsen angiver en lang række ledere, at de er pålagt udgifter, der ikke er en del af denne aftalte del.

Der er i undersøgelsen intet, der tyder på, at tilbuddenes egen administration kan forklare takststigningerne.

Til gengæld viser undersøgelsen, at tilbud, der har borgere fra andre kommuner, er mere tilbøjelige til at sætte taksterne op, end tilbud, hvor der kun bor kommunens egen borgere: De tilbud, der har haft stigninger i taksten alle årene i perioden 2007-2010, har i gennemsnit 58 procent borgere fra andre kommuner, men andelen på de tilbud, der ikke har haft stigninger nogen af årene, er på 36 procent.

Når det kommer til den konkrete fastsættelse af taksten, rummer undersøgelsen et overraskende tal: Selvom alle takster ifølge reglerne skal bereg-

KL: Specialområdet kræver specielle løsninger

Forud for forhandlingerne mellem regeringen og KL udbrød der – ikke uventet – talkrig mellem parterne.

Opgørelsen for kommunernes økonomi i 2009 viste en samlet budgetoverskridelse på 4,9 milliarder i forhold til det aftalte. Det fik prompte finansminister Claus Hjort Frederiksen til at afkræve KL en forklaring, før regeringen overhovedet ville sætte sig til forhandlingsbordet og snakke om næste års budgetter.

– Det er svært at se formålet med at indgå aftaler, når kommunerne efterfølgende i den grad ignorerer de indgåede aftaler, sagde Claus Hjort Frederiksen til Ritzau.

Ud over nogle regnskabstekniske omposteringer af store engangsudgifter, der belaster 2009-regnskaberne, så hæfter KL hæfter sig ved, at udgifterne til voksne med særlige behov sprængte budgetterne med 8,4 procent.

– Udgifterne til det specialiserede sociale område stiger fortsat meget kraftigt trods en ihærdig indsats i rigtig mange kommuner. Denne udvikling skal vendes, men det kræver et længere og sejere træk, end vi alle troede sidste år, siger KL's formand Jan Trøjborg (S), der vil gøre emnet til et centralt tema under økonomiforhandlingerne.

– Det er ikke en opgave, som kommunerne kan løse alene. For det første må både regeringen og KL erkende, at der er elementer, der presser udgifterne voldsomt i vejret. Men det bør ikke få politikerne i kommunerne og på Christiansborg til at sidde med hænderne i skødet, siger KL-formanden til nyhedsmagasinet Danske Kommuner.

KL vil nu møde op med tre centrale krav til regeringen for at forhindre, at regeringens nulvækst kommer til at gå ud over daginstitutioner og folkeskoler.

Øverst på listen er det specialiserede socialområde og de stadig flere dyre anbringelser af børn og behandling af hjerneskadede.

– Vi har brug for hjælp til, at niveauet bliver økonomisk håndterbart på et rimeligt niveau. Vi skal holde en standard, som er ok, men som ikke nødvendigvis skal forbedres med ti procent om året, sagde han til Berlingske Tidende.

Finansminister Claus Hjort Frederiksen (V) afviser på forhånd alle tre krav.

– Jeg vil ønske, at jeg kunne sige til Jan Trøjborg, at økonomien kørte ligesom i de glade tider, men svaret er nej. Der er ingen nemme penge på det her område. Jeg har ikke noget valg som finansminister. Jeg er nødt til at prioritere, siger han til avisen.

nes præcist ud fra de omkostninger, der er i det enkelte tilbud, så er det stærkt begrænset, hvad lederne har at skulle have sagt: Hele 71 procent af lederne angiver, at de ingen eller kun ringe indflydelse har haft på størrelsen af taksten.

Kom så med den budgetgaranti

Meget tyder altså på, at kommunerne skal kigge indad, hvis der for alvor skal tages fat om den del af det økonomiske pres, der hænger sammen med takststigningerne. Spørgsmålet er så, om det er realistisk.

Hos Socialpædagerne peger Kirsten Nissen på et stort behov for en reform af finansieringen på specialiserede sociale område:

– Ja, jeg ved godt, at jeg har sagt det før – men jeg bliver nødt til at gentage det: Det er bydende nødvendigt, at finansieringen af det her område bliver ændret, så vi får løftet det ud af den presede kommunale økonomi, siger hun.

– Sandheden er jo, at kommunerne er trængt i et barsk spil om økonomi. Vi ser dagligt eksempler på, hvilke konsekvenser det har for borgere, der ikke opfatter sig som gøgeunger, men som af den

ene eller anden grund er en del af det særlige sociale udgiftsområde. Det er derfor, vi længe har peget på behovet for indførelse af en budgetgaranti, så kommunerne får kompensation for den udgiftsstigning, der er på området – og at kommunerne også fremover får kompensation i særligt dyre enkeltsager, siger Kirsten Nissen.

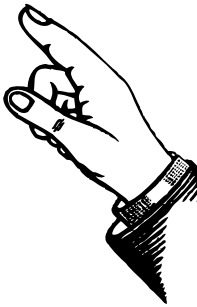
– Tag nu sådan noget som antallet af domsbragte unge i kommunale tilbud – dem er der kommet flere af, og det er da også langt bedre end at placere dem i fængsler. Det er klart, det er dyrere, men det duer ikke, hvis kommunernes økonomi og dermed andre borgere skal straffes for at vælge den løsning.

– Det er helt uholdbart, hvis netop de mest udsatte borgere skal være kastebolde i den her strid. Der er muligvis ikke mange stemmer i at tale deres sag – men det handler altså om kernen i velfærdssamfundet, nemlig vores evne til at tage hånd om dem, der har størst behov, siger Kirsten Nissen. ■

Regeringen og KL skal senest 12. juni være nået frem til en aftale, der så skal godkendes af Folketinget inden sommerferien.

Vi har alt for længe måttet lægge øre til KL og kommunernes beklagelser over, at udgifterne til det specialiserede sociale området alene var det det, der udhulede kommunekasserne

Kirsten Nissen,
forbundsformand

Udgifterne på specialområdet stiger ikke mest

Det er blevet sagt igen og igen: Udgifterne på det specialiserede sociale område bare stiger og stiger, og er hovedårsagen til, at kommunernes økonomi hænger i laser.

Men selvom det er rigtigt, at udgifterne på området steg med 8,4 procent fra 2008 til 2009, så er det ikke det område blandt de kommunale serviceområder, der havde den største stigning i perioden. Den tvivlsomme ære tilfalder i stedet ældre- og sundhedsområdet. Det viser nye tal fra Danmarks Statistik.

– Så kan vi måske begynde at tale om noget andet end, at det sociale område er gøgeungen, der skubber de andre kerneområder ud over kanten, siger Socialpædagogernes formand i en kommentar til tallene.

Danmarks Statistik påviser i opgørelsen, at der er udgiftsstigninger på stort set samtlige områder, og at stigningerne på

det specialiserede sociale område ligger under gennemsnittet.

Der er udgiftsstigninger både på administration, ældreområdet, skoler og på sundhed. Kommunernes samlede nettodriftsudgifter er steget 8,6 procent siden 2008.

– Vi har alt for længe måttet lægge øre til KL og kommunernes beklagelser over, at udgifterne til det specialiserede sociale område alene var det det, der udhulede kommunekasserne. Det viser sig faktisk, at udgiftsstigningerne på det særlige sociale område ligger under gennemsnittet for samtlige områder. Men måske kan vi nu begynde at tale om noget andet end hvordan man ensidigt sparer på det specialiserede sociale område, siger Kirsten Nissen.

Hun peger på, at KL og regeringen ved flere lejligheder har påpeget det urime-

lige i, at udgifterne til det særlige sociale område stiger, når der ikke er et stigende antal 'kunder i butikken'.

Socialpædagerne har for nyligt sammenkørt alle indberetninger og har påvist, at der i hvert fald på børne- og ungeområdet er betydelige stigninger i antallet af berørte borgere.

– Og det undrer mig rent ud sagt, at der ikke er større interesse i at få kortlagt det her område. Vi har længe peget på, at det er bydende nødvendigt at ændre finansieringen sådan, at kommunerne ikke skal lade økonomien få forrang over fagligheden når de sagsbehandler. Og første væsentlige skridt i den retning må da være en grundig og saglig kortlægning af området, siger Kirsten Nissen.

TIDLIGERE ANBRAGTE

Op på hesten

Barndommens omsorgssvigt og anbringelser har trukket store veksler i Johannes Elbæks voksenliv. I dag er han socialpædagog med styr på den professionelle side af livet – privat har han stadig et stykke vej at gå

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Foto: Vibeke Toft

Det var ikke fordi hverken børnehjemmet eller plejefamilien fejlede noget. Slet ikke. Det var mere det med at blive fjernet. Fjernet som man fjerner sine sko fra bordet

Johannes Elbæk formulerer drømmen med tryk på hvert et ord: Jeg vil sindssygt gerne være far. Han er 33 år gammel, og på mange måder er han nået langt i livet. Meget længere end folkeskolelæreren fra første klasse ville have troet. Meget længere end man kan forvente, hvis man kun kigger i statistikken over tidligere anbragtes voksenliv.

– Professionelt har jeg taget et kæmpe skridt, privat mangler jeg stadig at tage det næste skridt. Jeg har stadig mange vanskeligheder og ting at kæmpe med, siger han.

Johannes er opvokset i Jylland. Ikke et, men mange forskellige steder. Med flere forskellige stedfædre og flere forskellige stedsøskende.

Da han var tretten år gammel blev hans mor for første gang indlagt på en psykiatrisk afdeling, og Johannes kom på døgninstitution. De næste fire år røg han ind og ud mellem institutionen og hjemmet i takt med, at hans mor henholdsvis fik det bedre og værre. Han boede også et halvt års tid i en plejefamilie.

– Det var ikke fordi hverken børnehjemmet eller plejefamilien fejlede noget. Slet ikke. Det var mere det med at blive fjernet. Fjernet som man fjerner sine sko fra bordet. Sådan tænkte jeg, og jeg følte mig kasseret, husker han.

Tænk du står endnu

Også før indlæggelserne havde moderen svært ved at tage vare på ham. Tit lå hun i sengen, når

han kom hjem fra skole. Deprimeret og ude af stand til at stå op. Andre gange gik hun på værtshus og Johannes husker det som om, hun i lange perioder konstant var fuld. Vold og ydmygelser var også en del af barndommen.

– Når jeg fortæller andre om mit liv, bliver de tit overraskede: Tænk at du står endnu. Tænk at du ikke er blevet narkoman, genfortæller han.

Men Johannes sank ikke til bunds. Han svømmede opad.

Efter at have klaret sig rigtig dårligt gennem hele folkeskoleforløbet, gav han sidste sommer baghjul til alle de negative forventninger:

Han afleverede sin bacheloropgave på pædagogstudiet, afsluttede med top-karakteren tolv, og kan i dag kalde sig socialpædagog med fast arbejde på et behandlingshjem for tidligt skadede børn.

– Og det efter at min lærer i første klasse havde sagt til min mor, at jeg nok var evnesvag, siger Johannes, der som barn græd, når han skulle lave en bogfremlæggelse og lagde sig ned på gulvet og skreg, når han skulle regne matematikopgaver.

– Set i bakspejlet klarede jeg mig jo ikke dårligt, fordi jeg var dum, men fordi der var skuddermodder i mit hoved, konkluderer han.

Fagligt stolt og stærk

I dag synes Johannes, at han har fået styr på den professionelle del af livet. Der er stolthed i stemmen, når han fortæller om arbejdet på behandlingshjemmet Landerupgård uden for Kolding.

– Jeg får tit at vide, at jeg har et højt fagligt niveau, og min leder har sagt, at hun tager hatten af for den måde, jeg arbejder med børnene, siger han.

Privat spænder barndommens svigt stadig ben.

– Jeg tror aldrig, jeg slipper helt af med følelsen af mindreværd. Når jeg er på arbejde, kan jeg være rolig og selvsikker og for eksempel komme med et fagligt modspil til personale møderne. Når jeg er privat, kan jeg stadig svede i hænderne og blive usikker. Skal jeg på arbejde, har jeg aldrig problemer med at stå op om morgenen, og jeg kører derudaf med 120 kilometer i timen. Når jeg har fri, kan jeg derimod stadig have dage, hvor jeg bare

ligger med dynen over hovedet og ikke står op. Jeg tror, det er fordi, at jeg er Pædagogen Johannes på arbejdet. Privat er jeg bare Johannes.

Svært med kærlighed

Barndommens spøgelses melder sig især i de tætte relationer. Når ømhed og kærlighed er på spil.

– Jeg har mistet flere venskaber og kærester, fordi jeg har løjet for at dække over min skrøbelighed. Og for at tage mig bedre ud i andres øjne, fortæller Johannes.

Som barn har han nemlig lært at små fejl kan være fatale. Som dengang han ikke havde skyllet sæben ud efter opvasken.

– Den forsvinder jo af sig selv, argumenterede lille Johannes.

Slam! Moderen stak ham en knaldende lussing.

Følelsen af at være nul og niks, sidder stadig i ham, så han nogle gange har løjet som et værn mod at blive set sådan. Som dengang der var konstateret fnat på det plejehjem, hvor hans daværende kæreste arbejdede som sygeplejerske, og alt personale og personalets pårørende derfor skulle tage en kur samtidig. Johannes havde været på apoteket, han havde købt kuren, men han havde ikke taget den.

– Jeg havde haft for travlt, så jeg havde simpelt hen glemt det. Det var det, jeg skulle have sagt, da min ekskæreste spurgte mig, om jeg havde taget den... Men det, jeg sagde, var: 'Ja!' Det er bare et lille eksempel, men der har været mange andre

eksempler som det, der samlet gør, at min ekskæreste oplevede tillidsbrud. At hun ikke følte, hun kunne stole på mig, fortæller han – og understreger, at den slags aldrig kunne ske på hans arbejde. Der lyver han aldrig.

– Og det er fordi, jeg ikke skal stå følelsesmæssigt til regnskab på samme måde. Jeg kan ikke såre – og såres – af en kollega på samme måde, som jeg kan såre – og såres – af et menneske, der elsker mig.

Specielt talent

Da Johannes var helt ung, så det ud som om, hans liv kunne sande til. Han drak meget og magtede ikke at tage en uddannelse på Teknisk Skole.

Når han ser tilbage, kan han se mange grunde til, at han alligevel har nået langt med sig selv.

For det første var udgangspunktet ikke så slemt, som det kan være.

– Jeg er jo ikke omsorgssvigtet fra fødslen, og jeg har haft nogle mennesker, der var der for mig i barndommen. For eksempel min morfar, siger han.

For det andet fik hans selvtillid tilfældigvis et ordenligt boost, da han var 19 år.

Som værnepligtig i Prinsens Livregiment i Viborg viste det sig nemlig, at han havde et helt specielt talent: Han havde stort set tegnet sig gennem hele folkeskolen, og den veludviklede billedforståelse kom ham til gode, da han skulle lære at skelne silhuetterne af omkring 100 forskellige militærkøretøjer fra hinanden. Johannes begyndte

Jeg har ansvaret for mit eget liv. Det hjælper ikke at være vred og forbitret og for eksempel rase over, at der i skolen ikke var nogen, der sørgede for at lave en test på mig, så de kunne se, at jeg rent faktisk var intelligent

at undervise de sergent-elever, der senere skulle lære ham op.

– Og det var faktisk første gang i mit liv, at jeg oplevede at få anerkendelse, siger han.

For det tredje har han flere gange oplevet, at andre mennesker rakte ud efter ham på det helt rigtige tidspunkt. Som lederen i den børnehave, hvor han først blev ansat som vikar og siden som medhjælper. Hun blev uden held ved med at opfordre ham til at tage den pædagogiske grunduddannelse, og kom en dag kom med en ansøgning:

– Se her, jeg har udfyldt den. Du skal bare skrive under. Og du får uddannelsesorlov herfra, så du skal ikke på SU.

Arbejder med sig selv

Og for det fjerde har Johannes brugt meget tid og energi på at arbejde med sig selv. Både igenem i alt tre psykologforløb, og i kraft af redskaber og indsigter, han har fået gennem pædagoguddannelsen.

Et af de begreber, der har gjort det største indtryk på ham, er resiliens. Modstandsdygtighed. Altså hvorfor nogle mennesker er i stand til at rejse sig efter store vanskeligheder som eksempelvis omsorgssvigt i barndommen.

– Det er en tankegang, jeg kan bruge til noget. At man lader sig ikke knække. Ligesom i det gamle ordsprog: Op på hesten igen. Jeg ved med mig

selv, at der er nogle tanker og følelser, jeg aldrig slipper for. For eksempel følelsen af mindreværd, den vil altid dukke op i ny og næ. Men jeg kan lære at leve med den. At slå tilbage og sige til mig selv: Det er bare tanker. Det er ikke virkelighed. Du er værdifuld, fortæller han.

En indre kamp

Helt konkret oplevede Johannes en indre kamp i sidste uge. Han havde fri og lå i sengen. Så på uret klokken syv, otte, ni, ti og elleve uden at tage sig sammen til at stå op. Klokken tolv havde han det rigtig skidt. Tankerne løb i ring:

– Hvad sker der for dig? Du ligger bare her. Nu er halvdelen af dagen gået. Er du ved at få en depression?

Og så med ét formåede han at slå tankerne tilbage:

– Hold nu kæft! Hvem siger, at jeg ikke må ligge her, når jeg har fri. Det er det da kun mig, der bestemmer. Jeg er ikke ved at få en depression. Jeg trænger bare til at slappe af. Til bare at være.

Og så vendte sindsstemningen. Han stod op. Købte ind. Så en film og lavede en middag til sig selv med bøffer, ovnkartofler, rodfrugter og rødvinssauce.

– Jeg vil ikke identificere mig selv med de negative tanker. Jeg vil ikke identificere mig selv med, at jeg har været anbragt og omsorgssvigtet.

Refleksioner på Facebook

'Når anbringelsen gør ondt i voksenlivet'. Sådan lød overskriften på forsiden af Fagbladet Socialpædagogen i april. Efterfølgende satte artiklerne gang i debatten på Facebook: Hvordan kan man hjælpe 35-årige Kasper, der i barndommen oplevede store omsorgssvigt og var anbragt fra han var 14 til han blev 18 år? Kasper er begyndt at læse til lærer, men den sidste tid har han haft det rigtig dårligt. Han har ikke lyst til noget og sidder meget hjemme uden at kunne tage sig sammen til noget. 'Nogle gange føler jeg, at jeg er nødt til at gøre noget... På

en eller anden måde gøre noget, så min barndom ikke bliver ved med at spænde ben for mig... Men hvad?' spørger Kasper i det opstillede dilemma.

En af dem, der deltog i debatten var Johannes Elbæk, der blandt andet bidrog med følgende kommentar:

– Mit personlige råd til Kasper er, at han skal søge læge og få en henvisning til en psykolog – eller få en terapeut via 'Baglandet' (et tilbud til tidligere anbragte, red.). Det er godt med nogle professionel-

le øjne og ører, som kan være med til at omsætte alle de negative tanker til noget konstruktivt og brugbart. Kasper er ikke forkert, bare fordi han ikke kan komme op og i skole og bare vil blive hjemme. Det sker for os alle ind imellem. Spørgsmålet er, om vi vælger at se negativt på det, eller om det måske er et signal indefra, som varslers, at nu skal der ske noget.

Læs alle tankerne om tidligere anbragte i Socialpædagogens Facebook-gruppe, som du finder via www.sl.dk/facebook

Hvem siger, at jeg så ikke kan blive lykkelig? Hvem siger, at jeg så ikke kan blive ægteemand og far? Det er der ingen, der gør.

Vær noget for andre

De sidste år har Johannes læst mange bøger om pædagogik, religion, filosofi og psykologi. Og kogt det hele sammen til sin egen livsfilosofi, der netop handler om, at han kan rejse sig.

– Jeg har ansvaret for mit eget liv. Det hjælper ikke at være vred og forbitret og for eksempel rase over, at der i skolen ikke var nogen, der sørgede for at lave en test på mig, så de kunne se, at jeg rent faktisk var intelligent. Det nytter heller ikke at være vred på min mor. Min mor er et menneske, og hun gjorde det så godt, hun kunne. Det, der nytter, er at være i nuet. At tro på at livet kan lykkes. At fokusere på at være noget for andre i stedet for at rette alt fokus mod min egen smerte – og at turde bede andre om hjælp.

I sit arbejde på behandlingshjemmet mener Johannes helt klart, at han kan vende sin baggrund til noget positivt.

Han har nemt ved at forstå de omsorgssvigtede børn – og ved at forstå, hvad der skal til for at støtte dem. Og gennem supervision har han samtidig fået hjælp til at skille børnene og deres smerte fra sig selv og sin egen smerte.

– Det kan godt være, at det her lyder latterligt pædagogisk, men fra min egen erfaring ved jeg, hvor altafgørende vigtigt det er at få en oplevelse af, at du er god nok, som den du er du. At du er værdifuld. Det er der ingen, der skal tage fra dig. Så når jeg putter det enkelte barn om aftenen, slutter jeg derfor altid af med at sige: 'Det har været dejligt at være sammen med dig i dag'. Og nu får jeg næsten tårer i øjnene, når jeg siger det: For jeg ved, at de mærker det inderst inde.

Specielle godnatritualer

Johannes har et helt specielt godnatritual med hvert barn: Kim får og giver et indviklet hip-hop-agtigt håndtryk. Peter gemmer sig altid under dynen – og griner, når Johannes aften efter aften gennemsøger værelset for at finde ham.

En dag spurgte Jeppe om Johannes ikke også kunne klovne sådan med ham.

– Nej, Jeppe, for det er noget jeg har sammen med Peter. Sammen med dig har jeg jo de magiske fingre, så jeg kan kilde dig uden at røre dig.

– Gør du da ikke det sammen med Peter?

– Nej, Jeppe, det gør jeg kun sammen med dig.

På pædagoguddannelsen har Johannes fået flere redskaber og viden, som han har brugt til at arbejde med sig selv. Et begreb, der har gjort indtryk, er resiliens, modstandsdygtighed: 'Det er en tankegang, jeg kan bruge til noget. At man ikke lader sig knække. Ligesom i det gamle ordsprog: Op på hesten igen'.

På sigt håber Johannes, at arbejdet kan være med til at hele ham selv. Så skellet mellem Pædagogen Johannes, der har klaret så meget, og Manden Johannes, der stadig har så meget at kæmpe med, bliver visket ud.

– I arbejdet praktiserer jeg hver dag det, jeg ønsker at være: En voksen, man kan have tillid til og stole på. En voksen, som det er dejligt at være sammen med. Med tiden håber jeg også, at jeg kan overføre det til mit privatliv: At jeg kan formå at blive den far og den ægteemand, jeg gerne vil være. ■

Navnene på børnene på behandlingshjemmet er ændret.

OK 2011

I er da vilde med at diskutere tillæg

Nogle mente, de skal gi' den hele armen. Andre mente, de skal bruge albuerne. Socialpædagogernes topledelse rejste hjem med computeren fuld af ideer fra 120 TR'er og ledere bosat i region Syddanmark

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk
Illustration: Gitte Skov

Vi skal have bedre startløn, så vi kan tiltrække unge og nye folk. Vi skal have hævet de særlige tillæg. Og så skal vi have pensionen op

Peter Jacobsen, Nordfyn

Summegrupperne gav lyd mange gange den formiddag i Torvehallerne i Vejle. 120 tillidsrepræsentanter og repræsentanter for de lokale ledersektioner fyldte den store sal med problematikker og krav med udspring i de socialpædagogiske arbejdspladser i hele region Syddanmark.

– I er da vilde med at diskutere tillæg her i regionen, konkluderede forbunds næstformand Benny Andersen undervejs i mødet.

– Jo, tillæg bliver et tema ved de kommende forhandlinger om overenskomster, lovede han sammen med forbundsformand Kirsten Nissen.

Som rejsende i meninger – og med lyttelapperne ude – deltog de i det tredje af fem store møder med folk i egne rækker rundt i regionerne.

Der blev ikke lovet lønfest, og det var der heller ingen forventninger om. Realiteten er en meget snæver ramme på omkring 3,5 procent over to år på det private område. Og den er kombineret med et minus på 1,4 procent i reguleringsordningen, der ellers normalt fungerer som en løftestang mellem lønudviklingen på det private og det offentlige område. Der blev nemlig udbetalt for meget i 2009 på grund af en fejl hos Danmarks Statistik. Den økonomiske krise medførte mindre

lønudvikling, og den følgende nedregulering sidste år blev udsat til i år. Det betyder alt sammen, at 1,4 procent skal trækkes fra, før der kan hentes forbedringer ved forhandlingerne.

– Ellers har vi nu haft tre år til at lære Kommunernes Landsforening at kende. Og jeg tør godt sige, at vi står væsentligt bedre rustet til forhandlingerne denne gang. Vi ønsker ikke den adskillelse, som arbejdsgivere og organisationer lægger op til mellem regioner og kommuner. Løn og ansættelsesvilkår skal ikke være afhængige af, om man arbejder på en kommunal eller en regional arbejdsplads. Derfor vil vi også ved OK 2011 gå efter så høj grad af parallelitet som muligt, sagde Kirsten Nissen.

Ikke lægge os på ryggen

Peter Jacobsen fra Nordfyns kommune mente, at forhandlerne lige så godt ka' gi' den hele armen:

– Overordnet skal vi gå efter en etårig aftale. Vi skal ikke som område lægge os på ryggen. Og når vi så har sørget for værkstedsassistenterne først, så skal vi have generelle lønstigninger over hele linjen. Vi skal have bedre startløn, så vi kan tiltrække unge og nye folk. Vi skal have hævet de særlige tillæg. Og så skal vi have pensionen op.

Og det indlæg gav så et lille sus i salen. Men ellers var det mere sådan omkring tre krav eller spørgsmål i albue-størrelse, der blev sendt af sted fra summegrupperne til formand og næstformand. Om løn, tillæg og pension:

- Sikre reallønnen.
- Værkstedsassistenter med op i løn.
- Bedre startløn.
- Anciennitet efter to-tre år.
- Kan reguleringsordningen virke hurtigere?
- Kommunerne skal forpligtes til at udbetale tilbagefaldsmidlerne.
- Hæve de særlige tillæg.

- Forenkle tillæg.
- Aften-nat-tillæg uafhængig af mødetid.
- Weekend fra fredag klokken 14, 15 eller 16.
- 5 timers vagter er for korte.
- Hvordan overholde arbejdstid på maksimalt 48 timer om ugen i stedet for 56-60 timer?
- Samme vilkår og rettigheder for deltidsansatte som for fuldtidsansatte.
- Pensionen skal op.
- Samme pensionsprocent til alle.

Ulækre spekulationer

– Vi må vurdere nøje, hvad vi får til gengæld, hvis vi laver etårig aftale. Og ja, det skal lykkes med værkstedsassistenterne denne gang. Jeg er også sikker på, at både regler for arbejdstid og arbejdstidsbestemte tillæg bliver et tema, svarede Benny

Andersen og Kirsten Nissen betonedede, at det er alle forhandlernes mål at sikre reallønnen:

– Men jeg kan godt sige jer, at staten er meget inde over de offentlige forhandlinger. Sidst sad vi fra klokken 24 til 4 om morgenen og ventede på Lars Løkke ja til 12,8 procent via KL's forhandlere.

– Jeg kan godt forstå, I gerne vil have tidligere anciennitetstrin. Men det er relativt dyrt. Derfor skal vi måske se på tillæg og pension af tillæg. Det kan være en bedre løsning. Jo, de korte vagter kan være et problem, hvis man for eksempel har fem dage á fem timer, så er man jo på arbejde hver dag, selv om man kun er på 25 timer. Vi er i gang med et arbejdstidsprojekt sammen med KL lige nu, der skal gøre os klogere på de sager.

– Undersøgelser viser, at sundhedsansatte ikke ønsker fuld tid. Men det gør socialpædago-

Nu oplever vi, at der simpelthen spekuleres i ansættelser under 30 timer ude omkring. Det er ulækkert, og I må selv hjælpe til med at sige fra over for lederne

Enhver socialpædagog må være en omvandrende socialpolitiker.
Det er simpelthen nødvendigt

Kirsten Nissen, forbundsformand

ger faktisk. Og sidste gang fik jeg en gave, da de andre havde strejket og ændret på nogle ting. Jeg fik den gave fra arbejdsgiverne, at deltidsansatte fra 30 timer og op har de sammen rettigheder som fuldtidsansatte. Men nu oplever vi, at der simpelthen spekuleres i ansættelser under 30 timer ude omkring. Det er ulækkert, og I må selv hjælpe til med at sige fra over for lederne, sagde Kirsten Nissen.

Budgetterne på bordet

Om udvikling og arbejdsforhold:

- Bevare seniordage.
- Midler til seniordage og barns sygedage skal fremgå af budgetterne.
- Kompetenceudvikling skal skrives ind i overskudsplanen – plus midler.
- Øremærke kompetencemidler til den enkelte arbejdsplads.
- Lave opsparing i uddannelsesbank.
- Tid til skriftlighed som del af kerneydelsen.
- Hvordan sikrer vi den specialviden, der går tabt ved lukninger og hjemtagninger?
- Hvordan sikrer vi det psykiske arbejdsmiljø, den daglige sikkerhed mod vold?
- Bedre vilkår for TR.

Benny Andersen videregav en idé fra mødet i Aalborg, som også spirede i den gode sydjyske muld:

– Det er et problem, at der ikke budgetmæssigt tages højde for barns sygedage, barsel og seniordage. Der er sat penge af til det fra begge sider under forhandlingerne. De gives via de generelle bloktilskud, og så forsvinder de og bruges til andet. Derfor kunne vi bruge MED-systemet til at kræve, at kommunerne skal stille deres budgetter til rådighed, så vi kan se, at der tages højde for de ting, som vi aftaler.

– Det gælder om at være meget aktive i MED-sammenhænge, når der lægges budgetter. For der kan I se, hvad politikere og embedsmænd tænker. Jeg er med på, at man kan lave specialer i kommuner, der er store nok til at bære dem. Men der sker altså ret meget andet på vores arbejdsområder for

tiden. Embedsmændene har travlt, og politikerne ved bestemt ikke altid, hvad der sker og hvilke konsekvenser, det har. Derfor siger jeg til jer:

Enhver socialpædagog må være en omvandrende socialpolitiker. Det er simpelthen nødvendigt, sagde Kirsten Nissen.

Og budgetterne var inde over igen i samtalen om kompetenceudvikling, øremærkning af midler eller opsparing i uddannelsesbank:

– Det at udvikle viden, kompetencer og kvalitet, at planlægge efteruddannelse, det skal også ske i kombination med budgetterne, så vi ved, pengene er der, sagde Benny Andersen, og Kirsten Nissen viste sin glæde over midlerne fra Trepartsaftalen til bedre seniorvilkår og kompetenceudvikling med følgende betragtninger:

– Man kan mene meget om Fogh. Men han var egentlig ok i forhold til fagbevægelsen. Vi lavede mange gode trepartsaftaler med ham. Vi har siden været til ét møde med Løkke. Men snakken gik ikke rigtig godt, og vi er ikke blevet inviteret siden.

Der må være en kant

I forhold til det psykiske arbejdsmiljø anbefalede Benny Andersen kraftig brug af sidste OK's aftale om trivsel og sundhed på arbejdspladsen kombineret med de konkrete redskaber i Socialpædagogernes drejebøger Den gode Arbejdsplads.

– Vi har rigtig mange gode arbejdspladser. Men der skal lægges vægt på den rette rekruttering. Der sker et skred, en skævvridning ude omkring i disse år. Der er ansat alt for mange medhjælpere. Men I er selv med til at ansætte, og vi må virkelig hjælpe hinanden med at holde fast i fagligheden og definere vores socialpædagogiske specialer, sagde Kirsten Nissen, og Benny Andersen sekunderede:

– De overordnede kerneydelse skal tages i MED-sammenhænge. Der må være en kant altså. Der er jo en grund til, at det skal være socialpædagoger, der ansættes. Vi er med til at bestemme ansættelser, og vi skal holde fast i, at vi skal have de og de mennesker med de og de kvalifikationer. ■

OK 2011

Jo stærkere vi løber, jo finere ser det ud

'Vi står rigtig meget til rådighed. Det forventes bare. Og hvor længe kan vi så lige holde i sådan et job', blev der spurgt, da BUPL og SL mødtes med tillidsrepræsentanter fra kommunernes forebyggende og dagbehandlende område i region Syddanmark

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk
Illustration: Gitte Skov

Jeg oplever, at vi bliver presset af det private område og af økonomien. Vi skal være endnu mere fleksible på det kommunale område, end vi er i forvejen. Det er spændende og sjovt at arbejde, at kunne bestemme meget selv. Men vi står rigtig meget til rådighed. Der bliver ikke sagt 'du skal'. Det forventes bare. Og hvor længe kan vi så lige holde i sådan et job? Det er jo også vældig besværligt med de arbejdstider, når man selv har børn for eksempel.

Sådan sagde en tillidsrepræsentant og satte pegefingern på arbejdstid som det mest specielle for de pædagoger og socialpædagoger, der arbejder på det forebyggende og dagbehandlende område. Hun var til møde om krav til overenskomst 2011 sammen med 30 andre tillidsrepræsentanter fra kommunale arbejdspladser i region Syddanmark. De mødtes i Kolding med næstformand i BUPL, Birgitte Conradsen, og formand for Socialpædagogerne i Sydjylland, Michael Madsen.

Både BUPL og Socialpædagogerne har medlemmer på det forebyggende og dagbehandlende

område, og siden 2002 er deres overenskomster forhandlet fælles i PFF, Pædagogernes Forhandlings Fællesskab.

Overenskomsten indebærer én grundløn, der er højere end i andre overenskomster, men ikke garantiløn, centralt aftalt kvalifikationsløn eller anciennitetsforløb. I stedet er der funktionsløn – et 'skal-tillæg' for arbejde i klienters hjem. Der er ingen central aftale om arbejdstid, men lokalt aftalt og ofte selvtilrettelagt arbejdstid. Øvrige vilkår er som i andre overenskomster.

Uheldigt med den regning

Er det sådan, det skal være fremover også? Hvad er de vigtigste samfundsmæssige opgaver og udfordringer set via jeres pædagogiske arbejde? Og hvad skal der til, for at I kan bidrage til at løse disse opgaver og udfordringer? Spurgte de to fagforbund så ud i rummet via power-points på endevæggen.

Forinden havde Birgitte Conradsen fortalt om det lille resultat på det private område: I alt cirka 3,5 procent på lønnen over to år, der tynges af et minus på 1,4 procent. Minuset ligger i reguleringsordningen, der ikke trækker de offentlige lønninger op i denne tid, fordi lønningerne på det private arbejdsmarked bliver lavere.

Derfor skylder lønmodtagerne på det offentlige område penge til arbejdsgiverne, når forhandlingerne starter sidst på året. Men derfor skal der alligevel forbedringer på bordet, sagde Michael Madsen:

– Det er uheldigt, at der ligger en regning, som oven i købet vokser, mens vi venter på forhandlingerne. Man kunne selvfølgelig forlænge den nuværende overenskomst eller lukke hurtigt af med

I skal være et amputeret døgntilbud til de børn og unge, der ikke får et tilbud om anbringelse. Og det skal I altså ikke klare med en mobiltelefon og så en rådighedsvagt døgnet rundt

Michael Madsen, formand for Socialpædagogerne i Syddjylland

en etårig, så vi får betalt regningen og kan starte på en frisk. Men hvis vi skal lave en overenskomst på tre år, så skal der altså forbedringer til, selv om rammen virker snæver, sagde Michael Madsen og bevægede sig over i arbejdstiden:

Det er så synligt

– Der er et meget stærkt fokus på økonomien ude i kommunerne. På anbringelsesområdet er vi på vej ned i et dybt hul. I stedet for anbringelser uden for hjemmet vil kommunerne satse på jeres område. I kommer til at holde for. I bliver sendt ud i hjemmene. I skal være et amputeret døgntilbud til de børn og unge, der ikke får et tilbud om anbringelse. Og det skal I altså ikke klare med en mobiltelefon og så en rådighedsvagt døgnet rundt, mente Michael Madsen.

– Det er så synligt derude og helt, helt anderledes nu. Der anbringes ikke nye, og der tages anbragte hjem, sagde en TR, og mange andre fulgte op:

– Vi står til rådighed, vi har akut indkald, vi har behandling og social bagvagt. Vi er fire i et behandlerteam fire forskellige steder. Vi har lige nu tre unge piger med psykiatriske diagnoser. Hvad gør vi lige i hele perioden med sommerferie?

– I Esbjerg Kommune har vi fire hjemtagelseskonsulenter nu. De er på vej med den slags i Billund Kommune også. Altså, myndigheden ligger hos politikerne, men konsulenterne er sådan rådgivende, en slags sociale bagvagter. Jeg tror, vores område bliver meget mere styret i fremtiden, så vi får udstukket opgaver, hvor vi til nu selv har lavet aftaler med familierne for eksempel.

– Jo stærkere vi løber, jo finere ser det ud. Det kommer til at se ud, som om kommunens serviceniveau holder. Det er fordi vores område er præget af ildsjæle, og de lægger hele tiden ekstra i arbejdet, for de ved, der ingen er til at tage

over, når de er gået hjem. Og så tager man lige sin telefon i en time om søndagen, for ellers er problemerne blevet meget større, når man møder ind om mandagen.

– Ja, jeres område er præget af ildsjæle. Men I er jo nødt til at tænke på, hvor meget I påtager jer, kommenterede Birgitte Conradsen.

Hvor går grænsen?

– Jeg kunne godt tænke mig nogle regler for arbejdstid og delt tjeneste. Altså hvor kort tid kan en del af delt tjeneste egentlig være? Hvor mange gange i løbet af en arbejdsdag er det rimeligt at have delt tjeneste? Hvor går grænsen, og hvornår slutter normal arbejdstid egentlig, er det klokken 21? Og hvad er overarbejde?

– Normal arbejdstid er til klokken 17, og weekender er ikke normal arbejdstid. Socialpædagogerne præsenterer kommunerne for vores overenskomst på døgnområdet, når vi forhandler, fordi det er sammenligneligt med jeres område, svarede Michael Madsen.

– Jeg hører ofte, at man ikke kan klare at løbe stærkere ude omkring. Det lyder som om pengene, der skal dække børns sygedage og senior-dage ikke står på budgetterne, selv om de er delt ud via bloktilskud til kommunerne. Men jeg tror, at kommunerne om lidt bliver lidt mere fleksible i forhold til at beholde seniormedarbejdere, sagde Birgitte Conradsen.

– Jamen, det kunne da prøves konkret af nu i en af de kommuner, hvor borgmesteren siger, at han vil af med efterlønnen, lød et hurtigt forslag fra en TR, som syntes, at seniordagene er guld værd.

Erfaring skal belønnes

– Der tales også meget om kompetenceudvikling på det pædagogiske felt. Men jeg tror ikke, det er helt så relevant på det forebyggende og dag-

behandlende område. Vi skal faktisk helst have ekstra uddannelser i forvejen. Vi skal ikke tilbage til løntrin efter anciennitet. Men hvordan gør vi så lige?

– Jamen, et eller andet med erfaringsanciennitet alligevel. Vi får højere løn, fordi vi oftest har en terapeutisk overbygning. Men efter ti år er vi indhentet. Det er ikke særlig tilfredsstillende, idet vi ofte selv har været ude og investere en masse penge i efteruddannelse.

– Måske er der brug for en aldersmæssig sammenligning mellem os og andre grupper, Vi skal jo være erfarne pædagoger eller socialpædagoger i de her job, fordi de er vanskelige. Og så vil jeg hellere have centrale lønstigninger. Den decentrale løn er ikke alt det krudt værd, som vi bruger på den.

– Ja, jeg mangler også kroner. Det er stort set umuligt at få mere end det, der er forhandlet hjem decentralt.

Michael Madsen sluttede med tanker om MED og TR:

– I HovedMED aftales der spilleregler og procedurer og så videre. Men så træffer politikerne nogle beslutninger, hvorefter HovedMED er *overruled*. Det er for nemt, at man bare kan tilsidesætte systemet. Måske skal vi have en slags klageinstans.

– Ja, måske har vi puttet for meget over i MED-systemet. Det handler mere om regler og procedurer end om det egentlige. Samarbejdet, indflydelsen drukner nemt derude, replicerede Birgitte Conradsen. ■

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.200 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk,
mrk@sl.dk

Økonomi og omsorgssvigt – hvornår bør man sige fra?

DEBATFORUM, 15. MAJ

Peter Just Jeg har hørt ansatte på kommunen udtrykke bekymring for, om pædagogerne overdriver beskrivelserne af brugernes behov for at tiltrække flere ressourcer – og jeg har hørt pædagoger overveje om, ansøgninger skulle overdrives med henblik på at få det, der er behov for, fordi kommunen ofte tildeler mindre, end man beder om. Det er en ond cirkel.

Jeg er så heldig, at jeg arbejder i Slagelse Kommune, som på trods af at skulle spare penge som så mange andre kommuner, er villige til at tildele ekstra ressourcer, hvis der er et reelt behov. Den velvilighed fra kommunen betyder, at vi også er samarbejdsvillige – så når en beboer ikke længere har behov for ekstra ressourcer, henvender vi os på eget initiativ og opsiger aftalen.

Hvis samarbejdet med kommunen ikke forløber tilfredsstillende, vil jeg mene, at man skal klage. Er barnets behov for flere ressourcer reelt nok, bør den sociale ankestyrelse kunne kigge på sagen – eller Viso bør kunne udrede barnets behov, så kommunen ikke kan afvise ansøgningen.

Pressen er sjældent en god løsning, da personsager ikke hører til i det offentlige rum, og da befolkningen alligevel ikke har forståelse for, hvorfor hjælp til vanskelige personer kan koste så meget, som det gør. Den sociale ankestyrelse må være et bedre bud.

DEBATFORUM, 16. MAJ

Sonja Irene Busk Vi ser gang på gang, at ender en sag i pressen, så bliver den kigget efter i sømmene... Det er godt nok træls, at det er nødvendigt, men det giver åbenbart noget respekt.

DEBATFORUM, 16. MAJ

Steen Thunedborg Jeg synes, det ligner et offentligt omsorgssvigt, (at barnet Anja skal flytte døgninstitution, når hun endelig er begyndt at knytte sig til en voksen, red.) Jeg ryster på hovedet og tænker, hvad har sagsbehandleren lært om omsorgssvigt og tilknytning? Tror de at Anja bare vil knytte sig til en ny voksen, der hvor hun flytter hen? Jeg tror, at hun smadrer noget mere.

Nogle gange kunne jeg godt tænke mig, at man kunne stille offentlige personer juridisk til ansvar for deres handlinger... Det er sørgeligt, at der er mennesker i dette land, der har magt til at bestemme andres skæbne ud fra økonomiske hensyn.

DEBATFORUM, 17. MAJ

Peder Gundestrup Når kommunen overvejer at flytte Anja til en anden døgninstitution, betyder det desværre sandsynligvis også, at Anja bliver en af de mange, hvor anbringelsen mislykkes. Når børnene er omsorgssvigtede, betyder det, at de har svært ved at knytte sig til voksne, samt at de har problemer med at fungere socialt sammen med andre børn. Det er desværre typisk, at kommunerne kun tænker i kroner og ører og glemmer mennesket.

Tværfaglige teams

VÆGGEN, 4. MAJ

Dorte Lis Hansen Jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre andres erfaringer med tværfaglige teams. Hvad skal der til for at de fungerer godt?

VÆGGEN, 4. MAJ

Eva Aabjerg Afklar, hvad teamet gerne vil opnå. Afklar forventningerne til de enkelte roller i teamet. Afklar kompetencefordelingen. Udpag en tovholder. Skriv referat af alle aftaler. Giv anerkendende feedback og evaluer undervejs!

VÆGGEN, 6. MAJ

Peder Lisberg Det lyder som den rigtige opskrift, Eva. Derudover vil jeg pointere, at en ligeværdig dialog vil være fremmende for samarbejdet.

Skat og besparelser

VÆGGEN, 11. MAJ

Per Bilici Sørensen Ikke flere besparelser – Sæt skatten op!

VÆGGEN, 12. MAJ

Kim Hansen Skatten er høj nok, som den er! Der er brug for omfordeling af de nuværende ressourcer og generelt en fornyelse af vores skattesystem... Udfasning af fradrag og samme procent-beskatning uanset indkomst... Der er rigeligt med penge i systemet, de skal bare bruges rigtigt.. Skattestigninger betyder bare færre job i Danmark og flere i udlandet.

DILEMMA

Hjælp mig: Mine kollegaer gør det for ringe

Hvad bør man som menig socialpædagog gøre, når man oplever, at kollegaer på et botilbud for udviklingshæmmede svigter deres opgave? Det spørgsmål vil socialpædagogen Hanne gerne have hjælp til at besvare

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Engang imellem føler socialpædagogen Hanne, at hun medvirker i skjulte tv-optagelser fra botilbudet Strandvænget. TV-udsendelsen 'Er du åndssvag' fra 2007 gav indtryk af omsorgssvigt og kynisme overfor udviklingshæmmede beboere, der blandt andet blev skældt ud for at have tisset i sengen, og blev overladt til sig selv, mens personalet drak kaffe.

Den samme oplevelse har Hanne på sin arbejdsplads, der er et hjem for voksne udviklingshæmmede.

– Jeg oplever en kultur, hvor personalet sidder på kontoret og drikker kaffe og snakker med hinanden i stedet for at lave noget sammen med beboerne. Det betyder for eksempel, at når en beboer har hjemmedag, så indebærer hjemmedagen, at beboeren kan sidde alene på sit værelse og høre musik – for ellers skal personalet jo komme ud af kontoret, fortæller Hanne.

Da en beboer en dag kom til at tisse på gulvet, råbte en medarbejder ham ind i hovedet:

– Dit store svin! Du skal krafteddeme ikke tisse på gulvet.

– Efterfølgende gav lederen godt nok medarbejderen en påtale for sprogbrugen, fordi en ledsager havde hørt det og klaget – men medarbejderen er stadig ansat, og jeg synes, det siger meget om holdningen til beboerne, fortæller Hanne.

Dovne kollegaer

Flere gange har hun oplevet episoder med kollegaer, der sover i arbejdstiden – især på aften- eller nattevagter, men også om dagen.

– For at sige det ligeud synes jeg, at flere af mine kollegaer er dovne. Der er også nogle, der ønsker at snakke pædagogik og udvikling, men vi er i undertal. Når der kommer nye vikarer, starter de ansættelsen med masser af energi. Efter fjorten dage begynder de at klage over, at man ikke laver noget – og så falder nogle af dem desværre ind i rytmen, fordi laveste fællesnævner smitter, fortæller Hanne.

Hun har prøvet at tale med sin nærmeste leder om problemet, men der sker ikke rigtig noget. Hun har også forsøgt at tage det op på et personalemøde.

Nu har hun kontaktet Fagbladet Socialpædagogen for at prøve at sætte gang i en debat på Facebook.

For hvad bør hun egentlig gøre?

– Jeg synes, det er synd for beboerne, fordi de ikke får de tilbud, de har brug for – og jeg har ikke lyst til at skifte arbejde, selv om det måske nok ender med det. Hvad skal jeg gøre? Har andre erfaringer med, at kollegaerne ikke gør arbejdet ordentligt? Hvad har de gjort?

Vi åbner op for en debat om emnet på Facebook. Det er muligt at deltage anonymt ved at sende en mail til mrk@sl.dk ■

Hannes historie er anonymiseret – både af hensyn til Hanne og hendes kollegaer, der ikke skal føle, at de bliver hængt ud i deres fagblad.

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Jeg oplever en kultur, hvor personalet sidder på kontoret og drikker kaffe og snakker med hinanden i stedet for at lave noget sammen med beboerne

Diskuter dilemmaet på facebook

Hjælp mig – mine kollegaer gør det for ringe

Har du selv erfaringer med kollegaer, der ikke gjorde arbejdet ordentligt? Hvad gjorde du? Hvad bør socialpædagogen Hanne gøre?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

FAMILIEPLEJERE

Familieplejere på Bornholm ikke opsagt alligevel

f:nyt På Bornholm fik 17 familieplejere først et brev, der ophævede deres kontrakt og tilbød dem en ny med dårligere løn. Efter et møde med Socialpædagerne har regionskommunen trukket opsigelserne tilbage og i stedet indkaldt de 17 til et opfølgingsmøde

Af Jens Nielsen, fnytt@sl.dk

De var vrede. Meget vrede. Over at blive sat ned i løn på trods af – eller rettere: på grund af – veludført arbejde. De var vrede over den måde, det var sket på. Og over den måde de lokale politikere omtalte deres arbejde på.

De bornholmske familieplejere var oprørte, efter at 17 af dem pr brev fik at vide, at deres

kontrakt var ophævet, at de nu havde en uge til at acceptere en ny – vel mærke med en markant lavere løn. Det drejede om et eller to vederlag – dvs. 3.600-7.200 kr. mindre om måneden.

Årsagen blev i brevet angivet til at være, at det regionskommunale BørneCenter Bornholm ved en gennemgang af sagerne fandt, at der i de 17 sager 'i den seneste tid har været en udvikling hos barnet, der reducerer de opgaver, der skal løses'.

Men andre ord: Familieplejerne havde gjort deres arbejde godt – og derfor skulle lønnen sættes ned.

Ydermere fik de 17 familieplejere som nævnt kun en uge til at acceptere den nye kontrakt, og da sagen blev omtalt i de lokale medier, følte de sig nedladende omtalt af de lokale politikere.

Derfor inviterede Socialpædagogernes Kreds Bornholm alle øens familieplejere til et møde onsdag i denne uge. 28 familie-

plejere dukkede op, og der var enighed om at stå sammen i forhold til regionskommunen.

Positivt møderesultat

Samtidig kunne kredsformand Niels Jørgensen så fortælle de fremmødte, at han sammen en af forbundets jurister torsdag eftermiddag skulle have et møde med regionskommunen om de af familieplejerne, der var organiseret hos Socialpædagerne. På mødet ville Niels Jørgensen insistere på en generel drøftelse af situationen, på at opsigelserne blev trukket tilbage, samt at der blev indledt konkrete og individuelle forhandlinger med plejeforældrene.

Og sådan blev det:

– Mødets udfald blev, at plejeforældrene i næste uge vil modtage et brev fra BCB/ Familieplejen Bornholm, hvori det fremgår, at de kan se bort fra det brev de har modtaget den 23. april om ændring af plejeverdrag og opsigelse af deres

kontrakt samt, at de vil blive indkaldt til et opfølgingsmøde mellem dem, sagsbehandler og Familieplejen Bornholm, fortæller Niels Jørgensen.

Opfølgingsmøder er den normale procedure i samarbejdet mellem parterne, hvor plejebarnets situation og plejeopgavens omfang drøftes, og hvor Plejekontraktens indhold vurderes, herunder vederlaget.

Ikke overraskende er Niels Jørgensen ganske tilfreds med resultatet af mødet – men også med den enighed, der var blandt familieplejerne:

– Jeg er glad for, at plejeforældrene i denne alvorlige situation stod sammen og krævede en ordentlig behandling, og at de nu får mulighed for at komme til orde.

BCB og Familieplejen Bornholm har med denne beslutning genoprettet et fornuftigt samarbejde med plejeforældrene, og det er jeg meget tilfreds med, siger han. ■

Aflastningskonference

27. og 28. oktober 2010 Comwell i Middelfart

Teori der virker i praksis

Neuropædagogik ved John Zeuthen og Marte Meo ved Jytte Birk Sørensen Granbohus og Danahus holder workshops om hvordan metoderne kan bruges i praksis
 Freddy Meyer kommer som morgenvækker og siger noget om hvordan vi kan
 'Gå gladere hjem fra arbejde end da vi kom!'

Tilmeldingsfrist: 24 august 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/aflastning

STUDERENDE

Kære pædagoger

f:nyt Pædagogstuderende sender åbent brev til pædagogerne om overenskomstforhandlingerne

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Pædagogstuderendes Studieorganisation (PLS) er ikke glad for at være med i overenskomstforhandlingerne i 2011 og skriver i et åbent brev til pædagogerne, at de lønnede praktikker burde være fjernet.

Men det er ikke sket. Regeringen ville ikke ofre den nødvendige økonomi, som skulle til for at fjerne den lønnede praktik, skriver PLS og fortsætter.

– Vi ønsker, at de lønnede praktikker bliver SU-finansieret. Vi skal som studerende ikke indgå i normeringen. Uddannelse skal i fokus, og de studerende skal sikres et godt læringsmiljø i praktikken med tid til fordybelse og kritisk refleksion. Indtil de lønnede praktikker bliver fjernet må vi arbejde for at disse forbedringer sker i de lønnede praktikker.

Med det åbne brev ønsker de pædagogstuderende at appellere til de faglige organisationer om støtte:

– Den eneste måde, de studerende kan få forbedret

deres overenskomst på, er ved, at Socialpædagogerne og BUPL fører vores krav med til forhandlingsbordet. Da vores overenskomst skal forhandles som en del af overenskomsterne for de to organisationer.

De studerende skriver videre, at der ved overenskomstforhandlingerne i 2008 stort set ingen forbedringer kom for de studerende, da alle regnede med, at de lønnede praktikker ville blive fjernet.

– Derfor er der ved de kommende overenskomstforhandlinger i 2011 stort behov for at forbedre de pædagogstuderendes løn, vilkår og studiemæssige forhold under praktikken.

Og brevet slutter med en opfordring til pædagogerne og deres faglige organisationer:

– Vi håber I som de pædagogstuderendes kommende kolleger vil være med til at sørge for, at de studerende får de bedst mulige vilkår i praktikken. Lige så vel som de pædagogstuderende vil være med til at kæmpe for, at I pædagoger får den bedst mulige overenskomst.

De pædagogstuderendes krav til overenskomstforhandlingerne er:

1.000 kroner mere om måneden. Ingen alenevagter. Seks timers studieforberedelse pr. uge. Uddannede vejledere. ■

NOTER

Udbud: Tværfaglige modeller

I forbindelse med Barnets Reform bliver der gennemført en række lovændringer om udveksling af følsomme oplysninger og underretninger. Lovændringerne gennemføres som led i at styrke en tidlig, tværfaglig indsats i forhold til børn og unge med særlige behov. Servicestyrelsen udbyder i den forbindelse opgaven at kortlægge modeller for tværfagligt samarbejde i forhold til udsatte børn og unge. Beløbsrammen for udbuddet er på 1.600.000 kr. eksklusiv moms. Fristen for at give tilbud er 22. juni 2010.

lmp

Undersøgelse af plejefamilier

Servicestyrelsen vil sætte en stor undersøgelse i gang, som skal skabe et samlet overblik over de rammer og vilkår, som plejefamilier har i dag. Undersøgelsen skal levere ny og opdateret viden på plejefamilieområdet, og den skal kortlægge og inddrage allerede eksisterende og aktuel viden på området. Undersøgelsen skal bidrage med viden, der kan kvalificere det samlede initiativ på plejefamilieområdet, som er vedtaget af satspuljepartierne i forbindelse med Barnets Reform og som igangsættes af Servicestyrelsen i løbet af efteråret 2010.

lmp

f:nyt – Stress skal tales væk

Personalepolitiske Forum har udgivet pjecen 'Stressretningslinjer – vejviser til en bedre arbejdsplads', som skal give arbejdspladserne inspiration til en bedre stressindsats.

Stress kan ikke ties ihjel. Men man kan måske tale det ihjel. Åbenhed er i hvert fald en forudsætning for overhovedet at arbejde målrettet med stress, fremgår det af pjecen. Der stilles der en række spørgsmål, gives nogle eksempler og forslag til retningslinjer for, hvordan man kan arbejde med stress på den enkelte arbejdsplads.

Pjecen er sendt til repræsentanter i MED- og SU-systemet og til de lokale fagforeninger og kan desuden downloades her.

kl

f:nyt – Gode MUS er guld værd

Gode medarbejderudviklingssamtaler (MUS) er guld værd for medarbejdere. Til gengæld er en dårlig værre for MUS end ingen.

Det viser resultaterne af årets undersøgelse i European Employee Index (EEI), hvor 5000 danske medarbejdere har deltaget.

Mange ledere og medarbejdere oplever medarbejderudviklingssamtalen som en løs og uforpligtende samtale om trivsel og samarbejde, hvor de til slut bliver enige om, hvilke kurser medarbejderen skal på i det kommende år. Den slags MUS tager tid og energi, men giver ikke resultater. En god MUS derimod giver flotte resultater på bundlinjen.

Undersøgelsen kan læses på Videncenter for Arbejdsmiljøets hjemmeside www.arbejdsmiljoviden.dk

kl

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

EFTERLØN

Fortsat stor opbakning til efterlønnen

f:nyt Ny undersøgelse viser dog, at lidt flere end tidligere går ind for at afskaffe efterlønnen og forkorte dagpengeperioden. Det skyldes den øgede debat om emnet, mener både politikere og forskere

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Et stort flertal af danskerne bakker stadig op om efterlønnen og dagpengeperiodens længde. Det viser en meningsmåling, som A&B Analyse har lavet for Altinget / Arbejdsmarked i maj 2010.

Her viser meningsmålingen, at 27,4 procent går ind for at afskaffe efterlønnen og forkorte dagpengeperioden, mens 63,9 procent svarer nej og 8,7 procent ved ikke. Ved en tilsvarende undersøgelse i december 2009

var det kun 18,2 procent, der gik ind for ændring af ordningerne, så der er tale om en stigning på knap 9 procent.

Hos arbejdsmarkedsforskere og politikere er der ikke tvivl om, at det er den megen debat om efterlønnen, der har haft indvirkning på meningsmålingen.

Per H. Jensen, der er arbejdsmarkedsforsker og professor, er dog overrasket over, at stigningen ikke er større:

– Betragter man den intensitet, som debatten har været ført med, så er jeg egentlig overrasket over, at der ikke er flere, der har skiftet mening, når der er så mange økonomiske eksperter, arbejdsgivere og politiske partier, som har ytret sig, siger han til Altinget.dk

– Alt i alt skulle man tro, at det havde haft den effekt, at flere ville afskaffe ordningen. For det er jo en tendens i den slags debatter, at jo flere, der siger det samme, jo større 'sandhed' bliver det tilsyneladende, tilføjer Per H. Jensen.

Formanden for Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, den konservative Helle Sjelle, finder ifølge Altinget.dk den øgede opbakning til at afskaffe efterlønnen 'interessant':

– Det går fremad, og hvis det også går fremad med samme fart i fremtiden, så sker der snart noget, siger hun og tilføjer, at selv om hun står bag forslaget fra 2006, så ser hun gerne, at efterlønnen reformeres hurtigst muligt.

Udfaser sig selv

Arbejdsmarkedsforsker Per H. Jensen mener dog, at det kan være, at efterlønnen overhaler De Konservative, fordi flere og flere får overenskomstbaserede pensioner, som gør det muligt at trække sig fra arbejdsmarkedet som 60- eller 62-årig med sin pension, og det er mere lukrativt end at gå på efterløn:

– Efterlønnen får en mere og mere marginal betydning for fratrædelsen. Mange grupper på arbejdsmarkedet har allerede nu den slags pension,

men tendensen spreder sig, og alle grupper vil om tyve år være omfattet af pensionsordningen. Og så udfaser efterlønnen sig selv, siger han.

Netop de overenskomstbaserede pensioner er en af årsagerne til, at debatten om efterlønnen er kørt af sporet, mener Socialdemokraternes arbejdsmarkedsordfører Torben Hansen, der finder, at efterlønnen har været udsat for en hetz, hvor fakta er blevet overhørt:

– Det er ærgerligt, for det fjerner fokus fra, at vi i 2006 lavede en ordning, som udfaser efterlønnen i takt med levealderen og desuden konstaterede, at hovedparten af dem, som går på efterløn, er fra de forbund, som har de mest nedslidende jobs.

– Det er fakta, som man burde forholde sig til. Men det gør folk jo også, kan jeg se, for der er stadigvæk to tredjedele af befolkningen, som bakker op, siger Torben Hansen. ■

QUIZ

Den heldige vinder er...

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Mange har svaret på den Quiz, der var i forrige nummer af Socialpædagogen, og rigtig mange har svaret rigtig. Vi har trukket lod om, hvem der skal have de to biografbiletter, som Socialpædagogen har sat på højkant.

Vinderen er:

Ingeborg Kviesgaard, Center Give i Vejle Kommune.

Testen gik på, hvor meget læserne ved om udviklings-

hæmmede. Eller rettere: Quizen var en test på, hvor grundigt læserne havde læst det pågældende nummer af Socialpædagogen, hvor der blev bragt flere artikler om forskning og udviklingshæmmede.

Der blev spurgt om:

Hvor mange penge bliver der i Danmark årligt brugt på forskning i forholdene for mennesker med udviklingshæmning?

Svaret er: Ingen har et samlet overblik over beløbet.

Hvornår blev Statens Åndsvarforsorg udlagt til amterne?

Svaret er 1980.

En norsk undersøgelse fra 1990'erne gennemgik lægejournalerne fra omkring 50 mennesker med udviklingshæmning. Hvordan adskilte lægejournalerne sig fra mange andre lægejournaler?

Svaret er: Der stod stort set ingenting om ondt i hovedet, træthed og ondt i maven.

I artiklen 'En langsom bevægelse' beskriver cand.pæd.pæd. Frank Bylov, hvordan han deler sin forskningsperiode op i tre generationsbevægelser. Hvad

kendetegner anden generationsbevægelse?

Svaret er: Mens aktiviteter som for eksempel idrætsstævner i første generationsbevægelse arrangeres for de udviklingshæmmede, tilrettelægges aktiviteterne i anden generationsbevægelse sammen med de udviklingshæmmede.

Hvornår blev det første landsidrætsstævne for udviklingshæmmede afholdt?

Svaret er 1983. ■

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

Hold kæft og svar igen!

Af Nanna Muusmann (red.)

I denne antologi sætter fritids- og ungdomsklubbernes organisation Ungdomsringen fokus på unge og ansvarlighed. I ungdomsårene vokser kravet til de unge om at tage ansvar for deres eget liv. Kan de det? Og er de voksne overhovedet parat til at overlade dem ansvaret. Det er et af de dilemmaer, bogen sætter under debat. Et andet emne, der bliver diskuteret er, at unge skal kunne svare de voksne igen og tage selvstændig stilling, for ellers er

de ikke på vej til at tage ansvar for sig selv og skabe deres egen identitet. 13 forfattere og samfundsdebattører kommer med forskellige indspark til debatten. Antologien er delt i to. Del indeholder artikler om unge, ansvar, individ og samfund. Andel del indeholder faglige og tematiserede indfaldsvinkler på temaet unge og ansvar. I 2010 sætter Ungdomsringen fokus på unge og ansvar, og antologien er tænkt som et indlæg i den politiske debat.

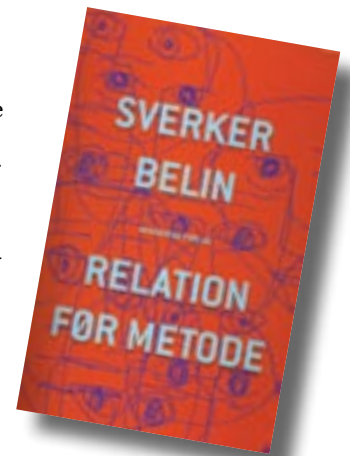
Udgivet af Ungdomsringen. 214 sider. Pris 200 kr.

Relation før metode

Af Sverker Belin

'Relation før metode' handler om de patienter i psykiatrien, som forfatteren, den svenske psykolog Sverker Belin, kalder personer med 'alvorlige psykiske problemer', for eksempel skizofreni, personlighedsforstyrrelser, eventuelt kombineret med autisme, neuropsykologiske symptomer og måske misbrug. Forfatteren, der er specialist i klinisk psykologi, kalder det 'komplekse problemstillinger, som efterlader behandlere og hjælpere magtesløse, fordi de står over for mennesker, som hverken er særlig tillidsfulde eller nemme at få til at indgå i en behandlingsrelation. Der er mange kliniske eksempler i bogen, og der bliver introduceret begreber fra psykodynamisk teori, for eksempel overføring, projektion og narcissisme.

Udkommet på Akademisk Forlag. 298 sider. 269 kr.

Pædagogik i sociologisk praksis

Af Søren Gytz Olesen & Peter Møller Pedersen (red.)

Det er 10 år siden 'Pædagogik i sociologisk praksis' første gang udkom, og nu mener forfatterne, det er tid til at friske bogen op. Antologi præsenterer nogle sociologiske forfatterskaber, som spiller en væsentlig rolle i den pædagogiske debat. Det er Karl Marx, Friedrich Engels, Émile Durkheim, Michel Foucault, Niklas Luhmann, Pierre Bourdieu, Jürgen Habermas, Thomas Ziehe og Antony Giddens. De bliver præsenteret af forskellige forfattere.

I forordet står der, at pædagogik ikke kun er et spørgsmål om gode hensigter. Pædagogisk virksomhed er underlagt sociale forhold, der også må vurderes sociologisk, og antologien skal betragtes som en invitation til også at arbejde med og forstå pædagogik i et bestemt perspektiv. Men invitationen kan ikke stå alene. Derfor er alle artikler suppleret med litteraturlister til videre læsning.

Udkommet på VIASYSTIME. 216 sider. Pris 250 kr.

Åbne og lukkede døre

Af Ane H. Kirk, Katrine Scott, Karoline Siemen og Anne Wind (red.)

2007 blev Foreningen køn i pædagogik stiftet af blandt andre pædagoger, pædagogstuderende, lærere, lærerstuderende og universitetsstuderende. De havde det til fælles, at de undrede og ærgrede sig over en mangel på faglig refleksion over køn i pædagogikken, og formålet med foreningen er at udvikle en faglig tilgang til køn i det pædagogiske arbejde med børn, unge og voksne. Antologien 'Åbne og lukkede døre' er derfor også foreningens forsøg på at sætte fokus på køn i pædagogikken.

Flere af bogens forfattere er aktive i foreningen, og der bliver stillet skarpt på det, forfatterne kalder for kønsblindhed i pædagogiske sammenhænge som for eksempel i relationer mellem voksne og børn, i lovgivningen på det pædagogiske område og i folkeskolens undervisningsmateriale. Der er forslag til, hvordan man som pædagog eller lærer kan arbejde med et kritisk kønsblik i sin praksis.

Udkommet på Frydenlund, 228 sider. 199 kr.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen Brolæggerstræde 9 1211 København K tlf. 7248 6000

Deadline for læserbreve til nr. 12/10 er mandag den 31. maj 2010 kl. 12.00

Anerkendelsens tyranni

Når en overdosis sundt bliver usundt

Af Kim Buch-Madsen, konsulent

Inspireret af meldinger fra marken og personlig irritation over halleluja-duften i det anerkendende bageri, skrev jeg for en tid siden artiklen 'Rend mig i rummeligheden og anerkendelsen' til et nyhedsbrev for specialpædagoger. I bevidsthed om, at jeg råbte højt i kirken og virkelig udfordrede nogens hjertebarn, havde jeg forventet buksevand, brevbomber og tæv i skolegården. Jeg fik i stedet foredragsinvitationer og indbydelse til konsulentopgaver.

Det anerkendende har nogle utilsigtede skyggesider, som kan stække engagement, ægthed, åbenhed og mangfoldighed. Denne artikel er bevidst skarp med fokus på skyggesiderne. Der er så rigeligt forherligende, ukritiske røster og næppe brug for endnu en stemme i det kor.

'Too much of a good thing is a bad thing'
Britisk ordsprog

Så enkelt kan min kritik udtrykkes. Hermed også sagt, at jeg ser meget godt i det anerkendende. Blot bliver det i sin rene form en utopi, der krakelerer i mødet med virkelighedens menne-

sker og vilkår. Sundt bliver til usundt, når det overdrives og bruges ukritisk.

Alle citater i artiklen er autentiske, men navnene er opdigtede. Vi kan starte med Maria:

'Og så sad vi dér og talte og talte og talte om anerkendelse, rummelighed, kærlighedsteams, magtfrie relationer, ligeværdig dialog og jeg-ved-ikke-hvad. Det var simpelt hen så sødt, blødt, frelst og fantastisk, at det ikke var til at holde ud. Jeg fik den frygteligste trang til at kaste op i lårtykke stråler, råbe 'røv' eller noget andet grimt for at forstyrre al den søde, frelste pænhed'
Maria, København

Andre end Maria har siddet tilbage med en omklamrende fornemmelse af plusordsparader og pænhedsbetændelse i mødet med det anerkendende.

'Anerkendelsesfilosofien har fået en gennemslagskraft, som gør at der er gået wellness i den på store dele af arbejdsmarkedet. Vi har fået et lykkepersonale i form af pædagoger, der skal kredse om den enkeltes selvværd. Og nu har vi også fået en lykkeledelse, der skal bestyre den hyggelige stemning og har ansva-

ret for, at den enkelte ikke bliver ramt på sin personlighed'

Claus Holm, prodekan, Danmarks Pædagogiske Universitets-skole (Information 16.01.2009)

Anerkendende teori og metode bygger på tre søjler:

- Udforske frem for at konkludere.
- Anerkende frem for at kritisere.
- Mange ligeværdige opfattelser, ingen mere rigtige end andre.

Læg hertil en forførende brug af uimodsigelige retoriske herligheder, og vi er ved at ha' indkredset, hvad det anerkendende handler om.

Grænser for rummelighed

Jeg tror det anerkendende gør godt mange steder. Hvis det altså bruges som en teori og metode på linje med alle de andre i værktøjskassen. Godt i nogle situationer, skidt i andre. Men som rettesnor for alt samarbejde duer det ikke. Hvis der også skal være rimelighed til, må der være grænser for rummeligheden. Man kan ikke rumme alt uden at sprænges.

Og til forskel fra de guds stedfortrædere på jord, vi møder i den anerkendende teori, så gør

Men uenighed er nødvendig, den er sådan set faglighedens sjæl, lige så vel som den er videnskabens. Hvordan skal vi sammen blive det bedste af dig og mig, hvis du gør og mener det samme som jeg?

virkelighedens mennesker af og til ting, der ikke skal anerkendes, men underkendes.

Den pædagogiske verden har været plaget af en række grimme og mediebelyste 'sager' de seneste år. Var der mon nogen, der skulle ha' underkendt langt tidligere? Det, man ser, men ikke reagerer på, det accepterer man.

Så slemt går det heldigvis sjældent, men også en velfungerende dagligdag byder på situationer, der er svære eller umulige at håndtere positivt.

Engang imellem er et problem eller en kritik netop det. Så må man kalde tingene ved rette navn, med mindre man vil sælge ud af autenticiteten.

Krampagtige forsøg på at få pillen til at glide lettere ned med retorisk glidecreme vil blot virke utroværdige.

Godhedstyranni

Skyggesiderne synes glemt mange steder, hvor det nærmest ligner religion uden plads til anderledes troende. Måske det anerkendende har svært ved at anerkende andet end sig selv?

Har man i de bedste hensigter fået skabt et godhedstyranni, pakket i forførende gevandter af uimodsigelige plusord, der gør opposition vanskelig og

får anderledes tænkende til at fremstå næsten onde og i hvert fald dumme?

Noget er galt, hvis opponerende røster holdes nede af indirekte, men stærke sociale sanktioner:

'Det er lige nøjagtigt sådan jeg har det, men jeg synes det er svært at sige højt'

Karin, østjysk pædagog

'Hvor er det dejligt nogen omsider siger det højt, det troede jeg slet ikke man kunne'

Dorte, københavnsk pædagog

'Der er så stærk social kontrol omkring det anerkendende, at du ikke drømmer om det. Der er i den grad brug for at ruske op i det'

Mette, pædagog, der forlod faget

Anerkendende teori er larmende tavs, når det gælder diskussionen af egne mangler og skyggesider. Det skal vi måske heller ikke forvente af teoretikere, der markedsfører egne paradigmer eller konsulenter, der sælger egne varer.

Optikeren fortæller dig jo heller ikke, at brillen dugger i regnvej, bliver væk hele tiden og er dødirriterende, når man kysser.

Men samarbejde, ledelse og kommunikation er ikke kun fag og videnskab. Det er lige så meget mode og marked, hvor gammel vin jævnlige hældes på nye flasker, og kendt viden får nye forførende navne, når butikken skal holdes i gang.

Stress eller frigørelse

Man kan udfordre mange af det anerkendendes grundlæggende antagelser. F.eks. at mennesker vokser gennem ros og hæmmes af kritik.

Hermed kaster man let og elegant vrage på årtiers psykologisk viden og årtusinders evolutionsmæssig erfaring. Som samstemmende viser, at vi også vokser af bøv, problemer og udfordringer.

Mennesker er heldigvis både fantastiske og frustrerende. Netop det gør os til mennesker. Måske det anerkendendes idylliserende menneskesyn stresser os i stedet for at frigøre os?

Med min ret til være menneskelig og begå fejl følger også mine kollegers ret til at korrigere mig i ny og næ. Det har både jeg og min faglighed sådan set brug for, og det samme gælder dig. For engagement og udvikling har det med at opstå, hvor medspil og modspil går hånd i hånd

Det anerkendende udspringer af den positive psykologi, som egentlig er ganske enkel. Godt samarbejde er kendetegnet af ca. 80 procent positiv og 20 procent kritisk kommunikation. Denne balance er ret veldokumenteret. Som når du passer en have må du stimulere det sunde og beskytte det sunde mod det usunde. Ignorerer du det usunde, får du en syg have eller et ditto samarbejds-klima.

Men i anerkendende praksis skævvrides den positive psykologi ofte til en ensidig karikatur, der mere ligner en spændetrøje end den frigørelse, som egentlig var meningen med det hele.

Det går galt, hvis man forveksler som regel positiv og anerkendende med altid positiv og anerkendende. Det første er sundt og sandt. Det sidste er forkert, forført og farligt.

Frygtssomme mimoser

Den perfekte teori, metode eller idé er endnu aldrig skabt og heldigvis for det. Ned med faglig fundamentalisme og hurra for mangfoldigheden.

Hvis noget fremstiller sig som absolut sandhed frem for én mulighed blandt andre, så er der gået religion i den, og religion hører som bekendt ikke hjemme på arbejdspladsen.

Til sidst får man et arbejdsklima befolket af sarte mimoser, hvor selv det spædste miav opfattes som et livstruende løvebrøl, og ingen tør udfordre gruppens synspunkter af velbegrunderet frygt for sociale sanktioner

Debatterer I de kritiske sider ved det anerkendende? Drøfter I, hvad det ikke kan bruges til? Hvis ja, så god arbejdslyst. Hvis nej, så skulle I måske starte nu?

Det anerkendende lærer os at dyrke harmonien og sky uenigheden. For uenighed kan hurtigt opfattes som kritik, der anses som farlig, fordi den hurtigt kan blive til konflikt.

Det tror man i hvert fald, og via en selvforstærkende ond cirkel får man ret. For selvfølgelig bliver man kejtet til at gi' kritik og tyndhudet i at ta' imod den, når man aldrig over sig.

Til sidst får man et arbejdsklima befolket af sarte mimoser, hvor selv det spædste miav opfattes som et livstruende løvebrøl, og ingen tør udfordre gruppens synspunkter af velbegrunderet frygt for sociale sanktioner.

Hvilket ofte er tavshed. Den slags får man ondt i maven af, for man ved kun alt for godt, at der ikke er tavshed bag kulisserne.

Faglighedens sjæl

Uenighed hæmmes yderligere af den anerkendende ide om, at alle opfattelser er lige, ingen mere rigtige end andre. For så føler man sig svag i troen og bedrøvet ved at forfægte sit eget synspunkt frem for et andet.

Men når uenighed bliver dårlig tone, sælges der ud af den livsvigtige mangfoldighed, og konformiteten kommer snigende. Hvor den går ind, går hjerteblodet ud og lige så med den faglige udvikling.

Men uenighed er nødvendig, den er sådan set faglighedens sjæl, lige så vel som den er videnskabens. Hvordan skal vi sammen blive det bedste af dig og mig, hvis du gør og mener det samme som jeg?

Jeg har udformet en række kætterske spørgsmål til udfordring og inspiration. De er helt bevidst skarpe, måske endda provokerende. Der er ikke brug for mere pænhed, men for ærlig snak og slag i bolledejen.

- Hvor går kritik hen, når ros ophøjes til norm, og pænhed bliver uskreven lov? Måske i korridoren, til kaffemaskinen, til de 'fortrolige' tomandssamtaler? Der, hvor bagtaleriet foregår?
- Hvad gør det anerkendende for jer? Bringer det jer fremad? Eller er I kujoneret af godhedstyranni?, Forført af vaniljeretorik? Hæmmet af føleri der truer fagligheden?
- Hvad opdrager man hinanden til? Forkælede anerkendelsesjunkier? Der suger ros til sig som en tørstig svamp

og omdannes til et stikkende pindsvin ved den blotte antydning af kritik?

- Hvad nu hvis vi underminerer det faglige niveau og skaber rygklapperkulturer med sprog og praksis, der udelukker alt andet end ros? Hvad dominerer din arbejdsplads? Højeste eller laveste fællesnævner?
- Det kræver mange ord at svøbe hverdagen i anerkendelsens verbale pudersukker. Hvad nu hvis det gør os trætte i knolden og udbrændte i hjertet, fordi vi sælger ud af autenticiteten, når anerkendelse bliver norm og ikke lyst?
- Hvad nu hvis det indirekte og ordrige sprog fungerer som en utilsigtet ekskludering af de, som ikke evner eller orker de særlige koder? Eksempelvis andre nationalkulturer, en del mænd, eller folk med introvert arbejdsstil.
- Føler du dig udmattet og afmonteret fra det pædagogiske arbejde af mange og lange møder? Måske det har at gøre med de anerkendende idéer om, at alt er lige sandt, lige relevant og lige værdifuldt? Hvis alt er lige gyldigt bliver det meste ligegyldigt og mødestyring en umulighed.

- Hvad nu hvis man gør hinanden stressede af for mange begyndelser og for få afslutninger, når alting konstant er til debat, fordi man skal 'udforske frem for at konkludere'? Hvad nu hvis det bliver som at køre bil med håndbremsen trukket, fordi der snakkes for meget og handles for lidt?

Det anerkendende markedsføres som arbejdslivets schweizerkniv. Som metoden til enhver situation, teorien over alle teorier. Sådan er det, når en idé er moderne. Senere kommer erfaringerne, og man mærker skyggesiderne, de grimme bivirkninger, måske at kejseren slet ikke har tøj på. Konstruktivt modspil modner ideen til en mere afdæmpet, realistisk form, eller den forsvinder helt. Det anerkendende har opbrugt sin kvote af modspil og mode. Det er blevet tid for modspil og modning. Jeg håber at fløjte en tiltrængt debat i gang.

Kim Buch-Madsen er cand.merc., foredragsholder, forfatter og konsulent, mail kbm.ioa@cbs.dk

Dyr løsning kan på sigt være den billigste

Mikael Sørensen, bachelor i voksenpædagogik, ansat som pædagog i et enkeltmandsprojekt/satellit

Et projekt i Kalundborg for en yngre psykisk syg mand koster så meget, at man for de samme penge kan drive en børnehave og en vuggestue (pasningsordning for mere end 100 børn). Det må da være muligt at gøre det billigere! Ja – mit ærinde er ingenlunde at forsvare skånselsløs og amoralisk overforbrug i kommunale enkeltmandsprojekter for mennesker med varigt nedsatte psykiske og fysiske funktionsevner eller sindslidende.

Mange enkeltmandsprojekter er oprettet som følge af et akut opstået behov herfor, hvorfor de ofte ikke fungerer ideelt rent logistisk. Projektet kan være etableret afsides i forhold til 'moder'-boform, hvilket gør det mindre fleksibelt med hensyn til at foretage rokader medarbejderne imellem samt dække faste medarbejderes fravær. Ligesom projektet i nogen udstrækning udelukkes fra de rationelle fordele ved drift af større boformer. Derudover er det en ulempe, at den økonomisk ansvarlige ledelse typisk vil have begrænset føling med forholdene i projektet.

Udgiftsposter kunne reduceres ved en højere grad af omtanke og ansvarlighed. For eksempel afstemme indkøb med faktisk forbrug, hvorved ressourcspild af kassable/fordærvede fødevarer kunne minimeres; mindske unødigt strømforbrug – opsætte lysfølere i sjældnere benyttede rum og

eksempelvis slukke for pc'er, radio/tv og andre eldrevne apparater, når disse ikke anvendes; behandle materielle ting med større omhu, herunder overveje rentabiliteten i vedligeholdelse og reparationer, inden der tyes til ny erhvervelser. Men jeg er overbevist om, at de største besparelser kan findes qua en bedre vagtplanlægning.

Naturligvis skal medarbejderne ikke slække på de overenskomstmæssige rettigheder eller de vilkår, den enkelte har forhandlet sig frem til. Det vil sige grundlønnen er sikret; reglerne omkring tillæg ved aften-/nat-/weekend- og helldagsarbejde skal overholdes; ligeså rettighederne vedrørende overarbejde, kompensation for inddragelse af mistede fridage, sygefravær og omsorgsdage med videre. Lønudgifterne kan løbe løbsk, hvad enten der nødtvungent eller bevidst planlægges med overarbejde – tilkaldevikarer kan være indisponible, fordi de tidligere er blevet forbigået og derfor har søgt supplerende indtægtsmuligheder – måske er der tilknyttet for få vikarer. Faste medarbejderes ekstratimer i et ofte psykisk og fysisk belastende arbejdsmiljø kan selvsagt føre til øget sygefravær og eventuelt ressourcer til krisepsykologisk behandling med efterfølgende øgede lønudgifter til følge – spireffekten: Mere overarbejde, øget vikarforbrug og eventuelt introduktion af nye medarbejdere.

VK-Regeringen har foreslået, at kommunerne lærer af hinanden med hensyn til mest rationelt at yde pædagogisk interventionsarbejde til borgere

i enkeltmandsprojekter – ergo lade den billigste løsning være statuerende eksempel for de øvrige. Det er imidlertid en al for unuanceret måde at anskue forskellene på. Selvkært er borgerne individuelt uhomogene, hvorfor graden af intervention vil variere. Nogle vil på kortere sigt kunne indgå i et tættere socialt fællesskab på en boform, mens enkeltmandsprojektet for andre kan være en permanent løsning. Der er store forskelle kommunerne imellem, hvad angår lønniveau, potentielle medarbejderes anciennitet, rekrutteringsgrundlaget, populationen af matchende boformer, faciliteter, de enkelte projekters behov for supervision eller personaletræning med mere.

Der kan fremtrækkes mange eksempler på, at etablering af enkeltmandsprojekter har ført til et fald i sygefravær og personaleflugt på 'moder'-boformen. Derudover er antallet af volds- og magtanvendelsesregistreringer generelt set faldet. Såvel trivsel for beboere som personale er højnet, hvilket har været medvirkende til, at personale kan fastholdes og beboeres regressioner reduceres.

Enkeltmandsprojekter kan synes som en omkostningstung foranstaltning. Men alternativet kan meget vel vise sig at have langt større menneskelige og økonomiske omkostninger. Derfor er det vigtigt at tænke langsigtet og bruge de relativt mange midler og den gode normering i en given periode – måske permanent. Men naturligvis fordres omtanke og ansvarlighed fra alle involverede omkring enkeltmandsprojekterne. ■

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, tlf. 7248 6000

Deadline for læserbreve til nr. 12/10 er mandag den 31. maj 2010 kl. 12.00

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Offentligt ansatte takker nej til fuldtid

Information, 19. maj

Som led i oppositionens nye økonomiske plan vil S-SF have flere offentligt ansatte til at arbejde på fuldtid. Det samme har Danske Regioner forsøgt de seneste to år – uden succes. Der hersker en deltidskultur, mener regionernes forhandlingsdirektør. De offentligt deltidsansatte er ellers en vigtig brik i S-SF's plan for at banke danskernes arbejdstid i vejret. Fagbevægelsen har længe kæmpet for flere timer til de deltidsansatte, og ifølge en ny undersøgelse fra Socialpædagogerne skyldes de manglende resultater snarere uvilje hos regioner og kommuner.

'Mange får ikke lov at arbejde mere, og rigtig mange vil gerne,' siger Benny Andersen, der er næstformand for Socialpædagogerne.

En tredjedel af forbundets deltidsansatte vil gerne arbejde mere, men selv om der er ledige timer på arbejdspladsen, får de deltidsansatte dem ikke tilbudt. Ifølge Benny Andersen spekulerer arbejdsgiverne i at holde folk under 30 timer, hvor de er omfattet af færre regler. Samtidig er det nemmere at få fyldt vagtskemaerne, når man har flere deltidsansatte i stedet for færre fuldtidsansatte. 'Retten til fuldtid skal formuleres mere præcist end i dag, og så må vi hanke op i os selv og tildsrepræsentanterne og få lederne til at overholde aftalen,' siger Benny Andersen.

Offentligt ansatte ønsker ikke fuld tid

Radioavisen, 18. maj

Mere end to tredjedele af alle deltidsansatte i det offentlige er kvinder. De vælger typisk deltid af familiemæssige årsager for at få hverdagen til at hænge sammen, og ønsker ikke at komme op i tid. Benny Andersen fra Socialpædagogerne har en anden forklaring. En ny undersøgelse fra Socialpædagogerne viser, at 62 procent af Socialpædagogerne på deltid gerne vil op på fuld tid. Benny Andersen mener dog, at arbejdsgiverne spekulerer i at holde folk under 30 timer, hvor de er omfattet af færre regler. Samtidig er det nemmere at få fyldt vagtskemaerne, når man har flere deltidsansatte i stedet for færre fuldtidsansatte.

Nationalbanken ændrer rejseregler

TV2 Nyhederne, 18. maj

Nationalbankdirektør Niels Bernstein bøjer sig for kritikken af de dyre tjesterejser. Nationalbanken ændrer nu sin rejsepraksis. Kirsten Nissen, der er medlem af Nationalbankens bestyrelse, vil gerne vide, hvilke regler der gælder, da det aldrig er blevet diskuteret, siger hun til TV2 Nyhederne.

Udgifter til det specialiserede sociale område er under gennemsnittet

DK-Nyt, 18. maj

Det er ikke det specialiserede sociale område der trækker røde tal i kommunernes regnskabstal for 2009. Det viser tal fra Danmarks Statistik. Kommunerne har sprængt rammen med næsten fem milliarder kroner, men tallene fra Danmarks Statistik viser udgiftsstigninger på stort set samtlige områder, og at stigningerne på det specialiserede sociale område er under gennemsnittet. 'Så kan vi måske begynde at tale om noget andet end, at det sociale område er gøgeungen, der skubber de andre kerneområder ud over kanten,' siger Kirsten Nissen.

Bøvlede børn og handicappede voksne slår hul i kommunekassen

Jyllands-Posten, 18. maj

Lille Sofie, der har svært ved at lære at læse og må have specialundervisning. Halvstore Sara, der er ved at splitte sig selv og familien ad og må anbringes uden for hjemmet. Og helt store Søren, som er kørt galt på knallert og blevet alvorligt hjerneskadet med behov for masser af hjælp. Tre mennesker og tre årsager til, at kommunerne i dag må erkende en voldsom overskridelse på 2009-regnskabet. Hos socialpædagogerne, som arbejder både med vanskelige børn og voksne handicappede, peger formand Kirsten Nissen, Socialpædagogisk Landsforbund, på, at flere meget vanskelige unge overlades til kommunerne – og det koster. 'Antallet af domsanbragte unge på kommunale institutioner stiger voldsomt. Det er en god løsning – typisk bedre end at putte de unge i fæng-

sel – og det kan ikke komme bag på nogen, at det koster', siger hun og peger samtidig på en tilsvarende stor stigning i antallet af handicappede unge. Tag en knallertulykke, hvor en ung får en voldsom hjerneskade, men overlever, fordi lægerne kan mere og mere. Vedkommende skal formentlig have hjælp til stort set alting, og det er også kostbart, men udtryk for en god udvikling,' siger Kirsten Nissen.

Det skal stoppes

Ekstra Bladet, 18. maj

Nationalbankens bestyrelse kan som de eneste stoppe Nils Bernstein og kollegernes forbrug på flybilletter og hoteller, skriver Ekstra Bladet. I går sagde formanden for bestyrelsen, Søren Bjerre-Nielsen, at han vil tage sagen op på bestyrelsesmødet i dag. Det ser bestyrelsesmedlem og formand for Socialpædagogerne Landsforbund, Kirsten Nissen, frem til.

'Det er mange penge. Derfor skal vi have en redegørelse. Jeg har svært ved at se, hvorfor konerne skal have deres ture betalt. Selv om de måske repræsenterer Danmark, bør de selv betale. Medmindre det er helt ekstraordinært,' siger hun.

Kommuner presser plejefamilier

DK-Nyt, 17. maj

Socialpædagogerne Landsforbund, der sikrede de 17 bornholmske plejefamilier genansættelse, er rystet over den nuværende situation: 'Det er forstemmende, at vi som samfund byder mennesker sådan nogle arbejdsvilkår. Plejefamilierne skal ansættes i kommuner, så de får pension og opsigelsesvarsel. Nu tilbyder vi dem østeuropæiske arbejdsforhold,' siger Benny Andersen, der er 2. næstformand i forbundet.

Plejefamilier er retsløse

Danske Kommuner, 17. maj

Det er alt for let for kommunerne at fyre plejefamilier eller sætte dem drastisk ned i løn. Det mener både Plejefamiliernes Landsforening og Socialpædagogerne Landsforbund, der kan pege på flere eksempler, hvor kommuner af sparehensyn har halve-

ret betalingen til plejefamilierne. 'Det er forstemmende, at vi som samfund byder mennesker sådan nogle arbejdsvilkår. Plejefamilierne skal ansættes i kommuner, så de får pension og opsigelsesvarsel. Nu tilbyder vi dem østeuropæiske arbejdsforhold,' siger næstformand Benny Andersen fra Socialpædagogerne Landsforbund, der frygter, at kommunerne fremover får svært ved at rekruttere plejefamilier. Fra KL forklarer børne- og kulturudvalgsformand Jane Findahl (SF), at der p.t. gøres et forsøg med gennemsnitsløn for plejefamilier. Det er dog op til den enkelte kommune at afgøre, hvordan den vil behandle plejefamilierne, understreger hun.

Gå ned i løn eller bliv fyret

Information, 17. maj

Gå drastisk ned i løn eller lad dig fyre. Den besked fik 17 plejefamilier på Bornholm. Eksemplet kendetegner ifølge fagfolk hele plejefamilieområdet, som er gennemsyret af en retsløshed, der i sidste instans går ud over børnene. Plejefamilierne hev Socialpædagogerne Landsforbund ind i sagen, og kommunen trak opsigelserne tilbage. Men eksemplet på det kommunale ultimatum er ikke enestående, og ifølge Plejefamiliernes Landsforening og Socialpædagogerne Landsforbund hersker der retsløse tilstande for de kontraktansatte og overenskomstløse plejefamilier. Socialpædagogerne Landsforbund, der sikrede de 17 bornholmske plejefamilier genansættelse, er rystet over den nuværende situation: 'Det er forstemmende, at vi som samfund byder mennesker sådan nogle arbejdsvilkår. Plejefamilierne skal ansættes i kommuner, så de får pension og opsigelsesvarsel. Nu tilbyder vi dem østeuropæiske arbejdsforhold,' siger Benny Andersen, der er 2. næstformand i forbundet. Også i Vejen har kommunen pålagt plejefamilier vederlagsnedgang eller fyring.

Socialpædagogerne: Socialministerens udspil er dobbelttydigt

DK-Nyt, 14. maj

Socialminister Benedikte Kier udtaler i forbindelse med afgørelsen af Brønderslev-sagen, at det aldrig må være

økonomien der afgør de unge børnesager. 'Det er et godt signal, men vi bliver bekymrede over ministerens udsagn om, at udsatte børn som hovedregel skal anbringes i familiepleje og ikke på døgninstitutioner. For børnenes skyld må vi fastholde, at det er det rigtige faglige valg, der skal afgøre anbringelsesformen. Det kan være familiepleje. Og det kan være på en døgninstitution,' siger Socialpædagogernes næstformand Benny Andersen.

21-årig fængslet for drab på kontaktperson

TV-2 Nyhederne, 12. maj

En 21-årig mand er blevet varetægtsfængslet for drabet på sin kontaktperson. Den dræbte var ansat af Tårnby Kommune som hjemmevejleder. Den 21-årige er psykisk syg. Kim Madsen, chef for Psykiatريفvaltningen i Tårnby Kommune, mener ikke, at der ud fra lægeudtalelserne var noget, der indikerede, at en sådan situation kunne opstå. Kirsten Nissen, formand for Socialpædagogerne, siger, at når en person bliver så syg, ryger relationen.

Fagbevægelsens tunge drenge på vej på pension

Ugebrevet A4, 10. maj

Adskillige af fagbevægelsens toneangivende topfolk går på pension i de kommende år. Dermed mister fagbevægelsen de mest garvede forhandlere, der kan overenskomstspille ud og ind. Arbejdsmarkedsforskerne fremhæver, at de kommende ledere først og fremmest skal sikre fødekæden til fagbevægelsen – og det kræver at de får et image, der trækker unge til. I Socialpædagogernes Landsforbund, SL, forlader Kirsten Nissen formandsstolen, når SL holder kongres i efteråret. Hun fylder 65 år, og efter 20 år som formand i et forbund med medlemsfremgang regnes hun internt i LO for en af kæmperne.

Plejeforældrene bliver alligevel hørt

Flere medier, 7. maj

Opsigelserne af Bornholms plejefamilier bliver nu trukket tilbage og

familieplejerne indkaldes til et møde med en sagsbehandler og familieplejen på Bornholm. 'Jeg er glad for, at plejeforældrene i denne alvorlige situation stod sammen og krævede en ordentlig behandling, og at de nu får mulighed for at komme til orde,' siger kredsformand for socialpædagogerne på Bornholm, Niels Jørgensen. I sidste uge modtog 17 plejefamilier på Bornholm en opsigelse af deres plejeaftale. Herudover stod der også i brevet, at deres vederlag fremover ville blive sat ned.

KL: Velfærd ikke for alle

Arbejderen, 7. maj

Formanden for Kommunernes Landsforening, Jan Trøjborg (S), lægger nu op til et grundlæggende opgør med den skattebetalte, universelle velfærd for alle. I udspillet 'Velfærd efter behov' anbefaler KL blandt andet, at milliardunderskuddet på de offentlige budgetter dækkes ved, at velhavende borgere mister retten til hjemmehjælp eller til dele af støtten til et handicappet barn. Men selvom forslagene måske kan lyde rimelige, rokker de ved nogle af velfærdssamfundets grundsten, advarer Socialpædagogerne.

'Selvfølgelig koster det at give børn og unge med funktionsnedsættelser specielle tilbud. Men vi gør det jo, fordi vi har vedtaget, at vi vil være et samfund, der tager hånd om alle og giver mennesker med særlige behov et værdigt liv. Vi vil gerne hæfte solidarisk for mennesker med særlige behov. Det gør vi over skatten, og derfor er det ikke gratis for nogen – heller ikke for forældre til handicappede børn, siger næstformand Marie Sonne.

Ideer til bedre familiepleje fra Norge og Sverige

DK-Nyt, 3. maj

Socialpædagogerne har med baggrund i en nordisk undersøgelse af familiepleje udarbejdet et idékatalog for området.

'Når Barnets Reform træder i kraft til nytår, åbnes der for kommunalt ansatte familieplejere. Det er et klart fremskridt, og jeg går ud fra, at Socialpædagogerne skal forhandle vilkårene med Kommunernes Landsforening. Men Barnets Reform er efter vores opfattelse ikke et punk-

tum for udvikling på familieplejeområdet. Derfor er vi glade for det nye nordiske idékatalog, der kan kvalificere forhandlingerne og give input til udvikling på området,' siger Benny Andersen, næstformand hos Socialpædagogerne.

Grotesk, pinligt og ulovligt

Horsens Folkeblad, 1. maj

Debatindlæg af kredsformand Verne Pedersen: Socialpædagogerne i Østjylland er rystede over, at kommunaldirektøren i Odder Kommune har beordret, at samtlige kommunens ledere kun må udtale sig positivt om kommunens sparekatalog. I Socialpædagogerne Østjylland værner vi meget om yttringsfriheden. Det er vigtigt for hele vores demokratiske samfund, at alle borgere har mulighed for at ytre sig, også selvom de er ansat i en kommune. Vi mener det er grotesk og pinligt – og så er det for øvrigt også ulovligt.

Godt arbejde giver mindre løn for familieplejere

DK-Nyt, 29. april

17 familieplejere på Bornholm får deres vederlag nedsat fordi der 'i den seneste tid har været en udvikling hos barnet, der reducerer de opgaver, der skal løses'. 'Hvis kommunerne og Folketinget mener det alvorligt med fortsat at have velkvalificerede familieplejere, så må de hjælpe med at ændre dette system. Som faglig organisation for familieplejere medvirker vi gerne til en aftale med kommunerne, som sikrer rimelige og anstændige vilkår, der også fremover vil sikre og rekruttere kvalificerede familieplejere. Det skylder vi de anbragte børn, og det skylder vi familieplejerne.' Sådan kommenterer Benny Andersen, forbundsformand hos Socialpædagogerne, Regionskommune Bornholms nyeste udspil til familieplejerne.

Anbragte børn har brug for ro – ikke turbulens

DK-Nyt, 23. april

'De har behov for støtte og rammer med en kvalitet, der kan hjælpe dem godt ind i tilværelsen som voksne. Derfor er det helt uacceptabelt, at

vi som samfund netop forårsager mere uro i mange sårbare børns og unges liv.' Sådan kommenterer Benny Andersen, næstformand for Socialpædagogerne, den undersøgelse fra Socialforskningsinstituttet, som offentliggøres i dag. SFI-undersøgelsen handler om sammenbrud i anbringelser blandt unge. Den afdækker forholdene for 227 unge mellem 13 og 18 år, som i 2004 fik en ny beslutning om anbringelse. 44 procent af dem har oplevet mellem et og 11 sammenbrud i deres forskellige anbringelser.

Benny Andersen i TV2 Nyhederne

TV2 Nyhederne, 22. april

Efter at have boet ti år hos en plejefamilie vælger Slagelse Kommune at lade 16-årige Hanne Louise flytte hjem igen til sin misbrugsmor. 'Der er ingen undskyldning for, at kommunen ikke gør det, de ved de skal gøre. Der dømt til at mistlykkes. Og det gør det,!' siger Benny Andersen. Se indslaget her.

Institution for kriminelle unge skulle lukkes i hemmelighed

Politiken, 18. april

Høje-Taastrup kommune vil lukke institutionen Sleipner, fordi andre kommuner er holdt op med at købe pladser til deres unge kriminelle der. Og Høje-Taastrup har ikke råd til at lade pladserne stå tomme. Det er en tendens, der bølger hen over hele landet: Mange kommuner vil hellere selv løse problemerne i stedet for at købe dyr specialbehandling. Næstformand i Socialpædagogerne Benny Andersen betegner udviklingen som 'forfærdelig'. 'Mange kommuner tager nu unge hjem til lokale og billige tilbud, men vi har indtil nu investeret i dem, og hvis de så skal sejle i deres egen sø, kan det blive dyrt på længere sigt. Mange af de unge vender tilbage til de kriminelle miljøer,' forudser Benny Andersen.

Redaktionen er afsluttet tirsdag den 19. maj 2010. Se flere presseklip på www.sl.dk/slimedierne

Socialpædagogernes årstræf for pensionister og efterlønsmodtagere

Den 9. – 11. august – Hotel Faaborg Fjord

Deltagerbetaling: Prisen for deltagelse er 1.946 kroner, som dækker ophold på enkeltværelse og fortæring på Hotel Faaborg Fjord og udflugt. Socialpædagogerne sørger for bustransport fra Odense til Faaborg og retur. Turen til og fra Odense sørger man selv for, og det er for egen regning.

Tilmelding: Senest den 22. juni på www.sl.dk/kalender eller på nedenstående slip.

Program

Mandag den 9. august

13.00 Frokost

13.50 Velkomst v. forbunds næstformand Marie Sonne.

14.00 Hvor er Socialpædagogerne på vej hen?
Oplæg om Socialpædagogernes mærkesager og aktuelle indsatsområder v. Marie Sonne.

14.30 Ældre Sagen
Oplæg v. direktør Bjarne Hastrup om foreningens arbejde og den aktuelle politiske situation – særligt i forhold til ældre mennesker.

15.30 Pause

Kl. 16.30 Alzheimerforeningen
Oplæg v. direktør Nis Peter Nissen om demenssygdomme og Alzheimerforeningens arbejde for demente og pårørende.

18.30 Middag

20.00 Aftenprogram
Lokalt, kulturelt indslag.

Tirsdag den 10. august

09.00 Udflugt
Vi tager til Fåborg og besøger Faaborg Kunstmuseum, hvis værker hovedsageligt er samlet ud fra kredsen af fynske kunstnere, der sammen med stifteren, konservesfabrikant Mads Rasmussen, skabte museet i 1910. (www.faaborgmuseum.dk). Vi ser lidt på byen. Herefter videre i det smukke sydfynske landskab og spise frokost et passende sted. Vi tager eftermiddagskaffen hjemme på Hotel Faaborg Fjord. Og nyder stranden, hviler eller hvad vi har behov for inden festmiddagen.

19.00 Festmiddag, underholdning og dansemusik.

Onsdag den 11. august

09.00 Tak for sangen
Foredrag v. udenrigskorrespondent og journalist Samuel Rachlin. Samuel Rachlin har baggrund i det gamle USSR og husker tydeligt mødet med den danske sang. Det var 'I østen stiger solen op' på hans første skoledag i Danmark på Nørre Alle skole i København. Foredraget handler om den danske sangskat og danskhed i slutningen af 50'erne og i dag og rejser spørgsmålet om, hvorfor det er vigtigt at bevare og bruge sangene både som ung og voksen. Der er indlagt smagsprøver fra 26 danske sange, som vi alle skal synge med på.

10.30 En skæv opvækst
v. Jens Arentzen, skuespiller, manuskriptforfatter og instruktør. Med udgangspunkt i sin egen opvækst i skyggen af en psykisk syg mor fortæller Arentzen vekslende mellem alvor og humor om 'skæve' børn og unges reaktioner og forsvarsmekanismer.

11.30 Afslutning og frokost

12.30 Busafgang

Jeres kursusledere er: Ulla Venderby & Kurt Schimmell

Tilmelding til Årstræf for Socialpædagogernes pensionister og efterlønsmodtagere den 9. – 11. august, Hotel Faaborg Fjord

Navn: _____

Cpr.nr: _____

Adresse: _____

Postnummer og by: _____

Telefon: _____

Tilmeldingen sendes senest den 22. juni til: Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, att. Kurt Schimmell.
Du kan også tilmelde dig på www.sl.dk/kalender

KREDSNYT

MIDT- OG VESTJYLLAND

Ekstraordinær generalforsamling – Krav til OK 2011**8. juni kl. 17.00 – 19.00**

Vildbjerg Sportscenter. Stadionvej 3, 7480 Vildbjerg. Dagsorden: 1. Valg af dirigent. 2. Valg af referent. 3. Valg stemmetællere. 4. Udtagelse af kredsens overenskomstkrav til OK 2011. Kom og tilkendegiv din mening. Tilmelding til efterfølgende middag senest 4. juni på www.sl.dk/midtog-vestjylland

NORDJYLLAND

Cafemøder for familieplejere

Møderne afholdes 2. juni og 24. november hos Socialpædagogerne, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby fra kl. 9-12. Som noget nyt vil vi afholde Cafemøder i 2010. Indhold vil være aktuelle emner og ellers et rum til udveksling af løst og fast. Der er ikke tilmelding til møderne, så bare mød op!

NORDSJÆLLAND

Familieplejearrangement – Lønholdtag**19. juni kl. 10.30 – 15.30**

Familieplejen Fredensborg, Kongevejen 47, 3480 Fredensborg. Arrangement for plejebørn og deres familier. Medlemmer af Socialpædagogerne og deres plejebørn er også inviteret. Se invitationen på: www.ffa.dk Tilmelding til info@ffa.dk eller tlf. 4846 0800.

STORKØBENHAVN

Ekstraordinær generalforsamling**7. juni kl. 16.00**

Indskrivning fra 15.30. Kredskontoret, Hejrevej 43, 2400 København NV. Kom og giv din mening tilkendende. Hvilke krav mener du, at Socialpædagogerne skal rejse til OK 2011 / Overenskomstforhandlingerne 2011. Følg med på kredsens hjemmeside. Her vil du kunne læse oplæg fra kredsens tillidsrepræsentanter og bestyrelse med flere. Tilmelding snarest muligt og senest den 7. juni til storkoebenhavn@sl.dk eller på telefon 7248 6700.

Ledersektionen afholder årsmøde og temadag**10. juni kl. 9.00 – 15.00**

Det hele foregår i Kulturhuset Bispebjerg NV, Tomsgårdsvej 35, København NV. Dagsorden til årsmødet, tilmelding, samt temadagens indhold – tjek www.sl.dk/storkoebenhavn – hvor alt lægges ind snarest.

Storkøbenhavn Seniorerne Tur til Brede-Industriens vugge**16. juni kl. 11.00**

Omvisning kl. 11.30-12.30. Historien bag Bredes industrisamfund. Bestyrelsen medbringer sandwich og drikkevarer. Pris 75 kr. Beløbet skal være indbetalt inden 10. juni på følgende konto: Reg: 2191. Konto: 0567405745. Du er først tilmeldt, når du har betalt.

STORSTRØM

Familieplejernes Dag i kreds Storstrøm**1. september kl. 9.00 – 14.30**

3 F's lokaler, Vingevej 1, 4760 Vordingborg. Generalforsamling i netværket for familieplejere i kreds Storstrøm. Netværkets vedtægter kan læses på kredsens hjemmeside, www.sl.dk/storstrom under fanebladet Familieplejere. Benny Andersen, næstformand hos Socialpædagogerne, fortæller om den aktuelle status på familieplejeområdet. Der bliver tid til debat med Benny. Vi giver en sandwich til frokost. Charlotte Rohde Larsen fra Psykinfo (psykiatrisk informationscenter i region Sjælland) fortæller om centrets arbejde, og hvad man som familieplejer kan bruge centret til. Arrangementet er gratis for medlemmer. Ikke medlemmer opkræves kr. 150,-. Medlemmer fra kreds Midtsjælland er velkomne. Tilmelding senest den 18. august til storstroem@sl.dk eller www.sl.dk/storstrom

SYDJYLLAND

Byrundtur i Ribe med seniorsektionen**15. juni kl. 10.00**

Ribe Vandrehjem, Sct. Petersgade. Richard Kværnø tager os med på en spændende byrundtur. Afslutning på Backhaus med husets specialitet – æggekegale til kr. 70.- Mad og drikke-

varer for egen regning. Tilmelding senest den 8. juni 2010 til Vita Lindholm tlf. 7612 3836, eller Arne Larsen tlf. 7544 5488

ØSTJYLLAND

Ekstraordinær generalforsamling**15. juni kl. 16.00 – 19.00**

LO Århussalen, Skt. Knuds Torv 3, 8000 Århus C. Dagsorden: 1. Velkomst ved kredsformand Verne Pedersen 2. Valg af dirigent og referent 3. Valg af stemmetællere 4. Behand-

ling af indkomne forslag vedrørende OK 2011 5. Eventuelt. Af hensyn til forplejningen er tilmelding nødvendig. Tilmelding senest den Mandag den 7. juni til Oestjylland@sl.dk eller på telefon 7248 6300.

Cafémøde for familieplejere**25. august kl. 9.30 – 12.30**

Kulturhuset i Randers, Stemannsgade 2, 8900 Randers. Læs mere på www.sl.dk/ostjylland under sektioner og udvalg. Tilmelding til Lilli Bach, tlf. 5133 8957 eller på mail toesen@andersen.tdcadsl.dk

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskriterier og frister.

**Medlemmernes pensionsordning – overblik og indsigt
Introduktionskursus for tillidsrepræsentanter**

Kurset er for tillidsrepræsentanter og -suppleanter, ansatte og bestyrelsesmedlemmer i de faglige organisationer samt andre, som har brug for viden om den pensionsordning, de og deres kolleger har i PKA.

Vi tilbyder en gennemgang, som giver et indblik i hvordan pensionsordningen er sammensat. PKA betaler kursus- og rejseudgifter. Kurset betragtes som led i de faglige organisationers egen uddannelse af tillidsrepræsentanter. Deltagerne kan derfor forvente at få tjenestefrihed efter gældende regler. Pensionskassen refunderer tabt arbejdsfortjeneste efter aftale mellem PKA og den faglige organisation. Kurset varer en dag, og i 2010 tilbyder vi 6 kurser rundt omkring i landet. Læs mere på www.pka.dk under 'Pensionskasserne' og 'Møder og kurser'. Her kan du også se, hvordan du tilmelder dig.

**10.-11. juni
Nordisk konference om Supported Employment**

Konferende om at mulighederne for at skabe varig tilknytning til det ordinære arbejdsmarked for mennesker med nedsat funktionsevne og andre marginaliserede grupper. Sted: Copenhagen Marriott Hotel, Kalvebod Brygge 5, 1560 København V. Arrangør: EUSE Danmark. Læs mere og tilmelding: www.senordisk.net

**16.-17. september
Recovery-konference**

Om pædagogikken i socialpsykiatrien: Om blandt andet recovery i praksis, bruger-positioner og værdier og praksis i recovery-orienterede organisationer og tilbud. Sted: Comwell Rebild Bakker, Skørping. Arrangør: UC Nordjylland og UC Syddanmark. Pris: Mellem 1.375-3.505. Læs mere på www.ucsyd.dk, klik på 'Efter- og videreuddannelse' og derefter på 'Efter- og videreuddannelse, UC Syd'

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogerne. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogerne. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogerne i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogerne har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogerne.

I forbindelse med indgåelse af indivi-

duelle lønftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogerne/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønftaler er der ingen klagefrist.

Kreds niveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn. Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogerne og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

**Socialpædagogernes Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K**

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. privat 6595 1877 / 4092 5321
mail: jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
mail: peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
mail: munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfaeldte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebak
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
mail: jensjca@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/aeldre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
mail: hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neuro/fysisk Handicapcenter
Bygholms Allé 2, 8260 Viby J.
Tlf. 8733 8460 / mobil 5157 5512
vtr@fa.aarhus.dk

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
mail:
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
mail: ingsf@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Ungdomscentret
Sønderallé 33, 8000 Århus C
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
e-mail: ebo@aarhus.dk

Døve

www.sl.dk/dove
Netværksansvarlig:
Anne Buss
Center for Døve AJ (www.cfd.dk)
Boprojekt Vision 18
Tlf. 2140 2503
mail: annebuss@tdcadsl.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M
mail: emt@tvilhoj.dk

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Gulkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 7644 6060
mail: jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Opholdssteder
www.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig p.t.:
Niels Lønæk Pedersen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000
mail: nlp@sl.dk

Familiepleje
www.sl.dk/familieplejenetvaerk

Netværksansvarlig:
Lilli Bach Andersen
Løjenkærvej 16, 8300 Odder
Tlf. 8692 8257
mail: toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/smabørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/laerer

Netværksansvarlig:
Flemming Kjærgaard
Behandlingshjemmet Sølyst
Færgevej 3
5800 Nyborg
Tlf. 6333 7090
mail: fkan@nyborg.dk
fax: 6333 6969

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netvaerk

Når fagfolk underretter – eller undlader at gøre det...

Af Lisbeth Zornig Andersen, formand, Børnerådet

Brønderslevsagen har sat gang i en debat om, hvordan fagfolk skal handle, når de får mistanke om overgreb på et barn. Alle er enige om, at man *altid* skal underrette jævnfør paragraf 153 i Serviceloven. Den siger kort fortalt, at alle offentligt ansatte har en skærpet underretningspligt, hvis de mener, at et barn har brug for særlig støtte. Alligevel ser vi, at mange ikke overholder loven.

Det optager mig utrolig meget at forstå, hvorfor fagfolk ikke altid reagerer på deres bekymring for et udsat barn. Så ofte jeg kan, forsøger jeg at få en dialog med de berørte faggrupper om det. Og jeg hører, at der er nogle ægte og meget vanskelige dilemmaer. To af dem kan jeg her aflive med fakta. Tilbage står et enkelt, som jeg håber at få sat til debat med dette indlæg.

Første dilemma: Når man underretter på en mistanke, risikerer man stor vrede fra både barn og forældre. Mange er bekymrede for, hvad underretningen kan have af konsekvenser. Måske betyder det, at pædagogen mister sin nære relation til barnet? Og måske er pædagogen den eneste voksne, barnet har tillid til? Det er et dilemma, der afspejler stor omsorgsfuldhed. Men hensynet til relationen kan ikke vejes op mod den skade, man kan forvolde barnet, hvis man ikke underretter. Derfor er paragraf 153 så tydelig: Er der en mistanke, skal der underrettes – uden undtagelser og gradbøjninger.

Andet dilemma: Jeg hører ofte, at man underretter og underretter men sidder tilbage med en fornemmelse af, at der ikke bliver taget hånd om

det fra kommunens side. Det er med til at skabe stor frustration og metaltræthed hos de fagfolk, der ser barnet hver dag, og som måske ser, at det får det dårligere og dårligere. Dette dilemma bliver gudskelov til dels løst med Barnets reform, hvor man nu får ret til at få at vide (i store træk), hvad der bliver gjort for barnet.

Tilbage står et dilemma, som ingen rigtig tør stå ved. Det er følelsen af at sladre, at angive eller at blande sig. Vi har fået banket det mere eller mindre bogstaveligt ind i hovedet i skolegården, at man sladrer ikke om andre. Og vi tager det med os ind i voksenlivet. Hvem har ikke kendt til naboer, bekendte eller familie, som snyder i skat, laver sort arbejde eller socialt bedrageri? Men vi tier, fordi vi er bange for at blive hånet og udelukket fra fællesskabet. Det er en frygt, der sidder dybt i mange af os. Men når det gælder en undladelse af at underrette, så kan det betyde, at et barns liv og muligheder går tabt. Et ægte dilemma. Og svært.

Min egen holdning er, at man *altid* skal underrette. At tage tegnene alvorligt og at underrette er et stærkt signal til barnet om, at der er nogen, der holder af det, som stoler på det og bekymrer sig. Udover at loven kræver det. Også selv om min indre frygt for at være en sladrehank aktiveres.

Jeg har debatteret emnet på Facebook. Tag et kig på min profil og se de mange nuancerede betragtninger fra kloge fagfolk, der forstår dilemmaerne. Som tør stå ved dem. Men som også tør handle på børns vegne. ■

- Når vi nu ved, at man *altid* skal underrette – hvad er det så, der gør, at det alligevel ikke sker?
- Hvordan kan vi gøre det mere legitimt at lave underretninger. Groft sagt at sladre, når der *skal* sladres?
- Føler du, du har viden nok om mulighederne for og krav til underretning? Til inspiration kan jeg nævne, at Fåborg-Midtfyn Kommune lavede en videnskampagne over for pædagoger og lærere, der fik underretningerne til at stige til det firedobbelte. Og to ud af tre underretninger blev til egentlige børnesager.